

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Samospráva a veřejný život v obci Postřekov

Martin Řezníček

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Martin Řezníček

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Samospráva a veřejný život v obci Postřekov

Název anglicky

Local Government and Public Life in the Municipality of Postřekov

---

Cíle práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy, hospodaření a rozvoje obcí. Výzkum bude zaměřen na vybranou obec Postřekov ležící v Plzeňském kraji (okres Domažlice).

Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy.
2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.), analyzovat jejich vzájemné vztahy a kontextuální faktory (např. historické).
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje obce.

Metodika

Ve výzkumu politického procesu na komunální úrovni rozhodování se uplatňují dva hlavní přístupy. První upřednostňuje pohled shora a na komunální politiku pohlíží jako na nejnižší patro veřejného a politického života. Nezohledňuje však místní specifika. Druhý přístup vychází ze základního tvrzení, že komunálních politik je tolik, kolik existuje obcí. Jeho základní metodou jsou většinou jednotlivé případové studie, na jejichž základě bývají teprve opatrně konstruována zobecňující tvrzení [Balík 2005: 166 167].

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obcích různých velikostí. Práce bude postavena jako případová studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy využívané v politologii, především komparace.

Doporučený rozsah práce

60 – 70 str.

Klíčová slova

Postřekov, místní samospráva, hospodaření obce, rozvoj obce, rozhodování obecní samosprávy, občanské sdružení, volební strana, komunální volby

---

Doporučené zdroje informací

- Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009.
- Balík, S. Metodologie výzkumu komunální politiky. In Fiala, P.; Strmiska, M. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005.
- Bernard, J. (ed.). Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010.
- Bernard, J. (ed.). Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2011.
- Brokl, L. Reprezentace zájmů v politickém systému České republiky. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997.
- Čmejrek, J. a kol. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009.
- Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010.
- Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80 101.
- Outlý, J. Volby do zastupitelstev vývoj a souvislosti. Politologická revue č. 2, 2003, s. 17 44.
- Peková, J. Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer, 2011.
- Rektořík, J.; Šelešovský, J. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. Brno: Masarykova univerzita, 1999.
- Řichová, B. Úvod do současné politologie: srovnávací analýza demokratických politických systémů. Praha: Portál, 2002.
- Skovajsa, M. a kol. Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice. Praha: Portál, 2010.
- Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (včetně pozdějších novelizací).
- Zákon č. 491/2001 Sb., zákon o volbách do zastupitelstev v obcích.
-

Předběžný termín obhajoby

2015/16 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2014

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 11. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci Samospráva a veřejný život v obci Postřekov jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval panu Ing. Janu Čopíkovi, Ph.D. za rady a připomínky v průběhu vypracování diplomové práce. Další poděkování patří politickým aktérům, členům obecního zastupitelstva a dalším osobnostem veřejného života v Postřekově za ochotu a spolupráci při osobních rozhovorech.

Český název: Samospráva a veřejný život v obci Postřekov

Anglický název: Local Government and Public Life in the Municipality of Postřekov

Souhrn

Diplomová práce Samospráva a veřejný život v obci Postřekov je členěna do dvou hlavních částí. V první teoretické části se věnuje obecní samosprávě, rozpočtovému hospodaření, rozpočtové soustavě v ČR a občanské společnosti. Druhá praktická část je tvořena analýzou rozpočtu, rozhodování a analýzou a výsledky komunálních voleb v obci Postřekov. V analýze rozpočtu je především sledován vývoj běžných příjmů a výdajů v letech 2012 – 2014. V komunálních volbách jsou hlavně přiblíženy poslední volby do obecního zastupitelstva v roce 2014 včetně kandidátek a programů jednotlivých stran.

Cílem práce je v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy.
2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, apod.), analyzovat jejich vzájemné vztahy a kontextuální faktory (např. historické).
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje obce.

Diplomová práce vychází částečně z bakalářské práce Formování orgánů místní samosprávy v obci Postřekov obhájené na České zemědělské univerzitě v Praze v roce 2013.

Summary

Diploma thesis Local Government and Public Life in the Municipality of Postřekov is divided into two main parts. The first part deals with the local government, budget management, budgetary system in the Czech Republic and civil society. The second part is made up of budget analysis, decision-making and analysis and results of municipal elections in the village Postřekov. In an analysis of the budget it is primarily concerned with the development of current income and expenses in the years 2012 - 2014. The municipal elections are mainly approximated the last elections to the municipal council in 2014, including candidates and programs of the parties.

The goal is within the chosen topic:

1. Characterise the main socio-economic indicators of the village and evaluate their impact on the development and functioning of local government.
2. Identify the actors in the political process in the village (local political parties, interest groups, etc.), Analyze their relationships and contextual factors (eg. Historic).
3. Define character of the decision-making process of local government in the development of the municipality.

Diploma thesis is based partly on the bachelor thesis Formation of local authorities in the village Postřekov defended at the Czech University of Life Sciences in Prague in 2013.

Klíčová slova

obec Postřekov, místní samospráva, hospodaření obce, rozvoj obce, rozhodování obecní samosprávy, občanské sdružení, volební strana, komunální volby

Keywords

Postřekov community, local government, municipal management, community development, decision-making municipal government, civil society, political party, communal elections

1 ÚVOD	10
2 CÍL PRÁCE A METODIKA	11
2.1 CÍL PRÁCE.....	11
2.2 METODIKA PRÁCE.....	11
3 MÍSTNÍ SPRÁVA A VOLEBNÍ SYSTÉM DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ V ČR.....	13
3.1 OBECNÍ SAMOSPRÁVA	13
3.2 ORGÁNY OBCE.....	13
3.2.1 Zastupitelstvo obce	13
3.2.2 Rada obce.....	14
3.2.3 Starosta.....	15
3.2.4 Obecní úřad.....	15
3.2.5 Orgány zastupitelstva obce a rady obce.....	16
3.2.5.1 Výbory	16
3.2.5.2 Komise	16
3.3 VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE	17
3.4 FUNKCE VOLEB.....	17
3.5 VOLEBNÍ SYSTÉMY	17
3.5.1 Volební obvod.....	18
3.5.2 Forma kandidatury.....	18
3.5.3 Struktura hlasu	19
3.5.4 Volební klauzule	19
3.5.5 Volební formule	19
4 ROZPOČTOVÉ HOSPODAŘENÍ OBCÍ	20
4.1 ROZPOČET OBCE	21
4.2 ROZPOČTOVÝ VÝHLED.....	25
4.3 PŘÍJMY Z ROZPOČTU OBCÍ.....	26
4.3.1 Daňové příjmy	27
4.3.2 Nedaňové příjmy.....	27
4.3.3 Kapitálové příjmy.....	28
4.3.4 Přijaté transfery	28
4.4 VÝDAJE ROZPOČTŮ OBCÍ	30
4.5 ZADLUŽENOST OBCÍ.....	33
5 ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA V ČR.....	37
5.1 ROZPOČTOVÉ ZÁSADY	38
5.2 ROZPOČTOVÁ SKLADBA.....	39
5.2.1 DRUHY TRŽDĚNÍ ROZPOČTOVÉ SKLADBY	39
5.2.2 ROZPOČTOVÝ PROCES.....	40
6 OBČANSKÁ SPOLEČNOST	42
6.1 FUNKCE OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI	42
6.2 ORGANIZACE OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI	44

6.3 HISTORIE OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI NA NAŠEM ÚZEMÍ	46
6.3.1 Občanská společnost do roku 1900	46
6.3.2 Občanská společnost ve 20. století	48
6.3.3 Občanská společnost po roce 1989	50
7 CHARAKTERISTIKA OBCE POSTŘEKOV	52
7.1 ANALÝZA VÝVOJE ROZPOČTU OBCE POSTŘEKOV	52
7.1.1 Vývoj běžných příjmů v letech 2012-2014	53
7.1.1.1 Běžné příjmy v roce 2012	53
7.1.1.2 Běžné příjmy v roce 2013	55
7.1.1.3 Běžné příjmy v roce 2014	58
7.1.1.4 Srovnání vývoje v letech 2012 – 2014	61
7.1.2 Vývoj běžných výdajů v letech 2012 – 2014	63
7.1.2.1 Běžné výdaje v roce 2012	63
7.1.2.2 Běžné výdaje v roce 2013	65
7.1.2.3 Běžné výdaje v roce 2014	66
7.1.3 Kapitálové výdaje v letech 2012 – 2014	67
8 VOLBY DO OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA V LETECH 1994 – 2014	69
8.1 KOMUNÁLNÍ VOLBY A JEJICH SROVNÁNÍ V LETECH 1994 - 2010	69
8.1.1 VOLEBNÍ ÚČAST V KOMUNÁLNÍCH VOLBÁCH 1994 - 2010	72
8.2 VÝSLEDKY VOLEB DO OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA POSTŘEKOVA V ROCE 2014	73
8.3 SHRNTÍ	75
9 ZÁVĚR	78
10 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	79
10.1 POUŽITÉ INTERNETOVÉ ZDROJE	80
10.2 OSOBNÍ ROZHOVORY	81
10.3 KLADENÉ OTÁZKY PŘI ROZHOVORECH	81
11 PŘÍLOHY	83
11.1 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	83
11.2 SEZNAM POUŽITÝCH PŘÍLOH	83
11.3 PŘEHLED KANDIDÁTŮ POLITICKÝCH STRAN A Hnutí S VOLEBNÍMI PROGRAMY V ROCE 2014	92
11.3.1 Česká strana sociálně demokratická	92
11.3.2 Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová	93
11.3.3 Sdružení nezávislých občanů Postřekova	94
11.3.4 Komunistická strana Čech a Moravy	96
11.3.5 Demokratická strana zelených a nezávislí kandidáti – sdružení DSZ a NK	97

1 Úvod

Tématem diplomové práce je Samospráva a veřejný život v obci Postřekov. Práce je rozdělena do dvou částí, a to na část teoretickou a praktickou.

V teoretické části je představeno, co to je vlastně obec, její členění, působnost a orgány obce. Práce je zaměřena hlavně na vývojové trendy v rozpočtu. Každý rozpočet je toková veličina. Během rozpočtového období postupně přicházejí jednotlivé druhy příjmů (plánované a neplánované) na příjmový účet rozpočtu a z výdajového účtu se postupně uhrazují výdaje na jednotlivé potřeby (plánované i neplánované, běžné či kapitálové). Plnění plánovaných příjmů a výdajů ovlivňuje řada faktorů, zejména výkonnost ekonomiky. K tomu nám pomohou rozpočtové zásady, rozpočtová skladba a rozpočtový proces. Poznatky k teoretické části byly čerpány z odborné literatury s příslušnými zákony. V této části je také zmíněna občanská společnost. Především její funkce, organizace a historie.

V České republice je v současné době přes 6248¹ měst a obcí. Ve volených a výkonných orgánech obcí a měst pracují tisíce našich spoluobčanů. Zabezpečují mnoho úkolů nejen v rámci samostatné působnosti, ale i přenesené působnosti. Klíčovou úlohou je zabezpečování veřejných statků pro občany.

Rozpočty měst a obcí prochází značné množství finančních prostředků. Volené orgány měst a obcí rozhodují o tom, jak hospodárně a účelně budou finanční prostředky z jejich rozpočtů vynaloženy. Jejich odpovědnost je velká, neboť rozhodují o použití zdrojů z veřejných rozpočtů.

V praktické části bude podrobně analyzován rozpočet obce Postřekov v letech 2012 – 2014 z pohledu struktury příjmů a výdajů, jaké bylo konečné saldo v jednotlivých letech a jestli skončilo přebytkem či ztrátou. Také se bude zjišťovat, jaký byl celkový vývoj v průběhu těchto tří let. V praktické části se budou také zmiňovat o posledních volbách do obecního zastupitelstva v roce 2014.

---

¹ Český statistický úřad, rok 2013, cit. 2015-11-11, <http://czso.cz>.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

V České republice existuje celkem 6 248 obcí, jejichž velikost se výrazně odlišuje. Tento demografický znak podstatně ovlivňuje činnost politických subjektů v dané obci. Největší obce se charakterem politického procesu přibližují k úrovni národní, velké obce k úrovni krajské a malé obce jsou specifická lokální osobitostí v rozsahu fungování veřejné správy. Tato diplomová práce je koncipována jako případová studie malé obce. Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy, hospodaření a veřejný život v obci.

Cílem práce je analyzovat hospodaření obce, přiblížit problematiku komunálních voleb, porovnat je s volebními výsledky v České republice, definovat politický proces a zjistit, že komunální politika v malých obcích má svá specifika, kterými se odlišuje od té ve větších obcích a městech. Podle stanovených hypotéz je pro politiku v malých obcích typická nižší pluralita lokální politické scény a neúplnost spektra politických stran, důležitá role nezávislých kandidátů sousedský efekt, vyšší volební účast nebo nižší míra ideologizace politiky a vyšší participace občanů na veřejném životě obce.

Výzkum byl zaměřen na vybranou obec Postřekov ležící v Plzeňském kraji (okres Domažlice). Jde o tradiční Chodskou vesnici se svými zvyky a nářečím. Obec je známá hlavně díky svému masopustu a národopisnému souboru. Toto téma jsem si vybral proto, že v této obci žiji, mám zde rodinu i příbuzné, aktivně působím v některých spolcích, a také jsem kandidoval ve volbách do místního zastupitelstva.

2.2 Metodika práce

Ve výzkumu politického procesu na komunální úrovni rozhodování se uplatňují dva hlavní přístupy. První upřednostňuje pohled shora a na komunální politiku pohlíží jako na nejnižší patro veřejného a politického života. Nezohledňuje však místní specifika. Druhý přístup vychází ze základního tvrzení, že komunálních politik je tolik, kolik existuje obcí. Jeho základní metodou jsou většinou jednotlivé případové studie, na jejichž základě bývají teprve opatrně konstruována zobecňující tvrzení².

---

² Balík, S. Metodologie výzkumu komunální politiky. In Fiala, P.; Strmiska, M. *Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody*. Brno: CDK, 2005., str. 166 - 167.

Ke sběru dat jsou využity zejména dvě základní techniky studium dokumentů a dotazování. Ke studiu dokumentů byla využita Kronika obce Postřekov a rozpočet obce. Kronika, ze které jsem čerpal, je vedena od roku 1975 až do současnosti. V letech 1995 – 2008 kronika nebyla vedena. Dalším důležitým zdrojem k vypracování praktické části byly nestandardizované rozhovory se starostou, s místostarosty a s jednotlivými členy zastupitelstva obce Postřekov. Praktická část je dále doplněna přílohou. Náměty a otázky pro dotazované jsou součástí přílohy.

Při vypracování práce je využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obcích různých velikostí. Práce je postavena jako případová studie a sestává z 9 kapitol. Teoretická část představuje literární rešerši, ve které jsou definovány základní pojmy vztahující se k lokální demokracii (obec, její působnost a orgány). Dále popisuje rozpočtové hospodaření obcí, rozpočtovou soustavu a občanskou společnost.

Praktická část se skládá z kapitol číslo 7 a 8. Sedmá kapitola je zaměřena na charakteristiku a analýzu vývoje rozpočtu vybrané obce. Osmá kapitola se věnuje výsledkům voleb v letech 1994 – 2010 a podrobněji posledním komunálním volbám v roce 2014 (kandidátky politických stran a hnutí, jejich volební programy (viz příloha) a výsledky voleb).

3 Místní správa a volební systém do zastupitelstev obcí v ČR

3.1 Obecní samospráva

Samospráva je způsob řízení určitého celku, kdy daný subjekt o některých svých záležitostech rozhoduje sám autonomním způsobem, tedy „spravuje se sám“. Výhodou samosprávy je, že je blíže spravovanému subjektu než vnější a centrální řízení, a proto by měla být při zabezpečování lokálních či zájmově vymezených záležitostí efektivnější a levnější. Samosprávu lze členit na územní a zájmovou. Územní samospráva je prostorově vymezený funkční celek, který má právo sám rozhodovat o svých záležitostech. Příkladem územní samosprávy v České republice jsou obce jako základní územní samosprávné celky a kraje jako vyšší územní samosprávné celky.

Obnovení obecní samosprávy v roce 1990 bylo ve stínu obnovení pluralitní demokracie a dalších polistopadových změn na národní úrovni, přesto neodmyslitelně patřilo ke klíčovým krokům transformačního procesu po roce 1989. V České republice na počátku roku 1990 všechny politické strany a hnutí podporovaly teritoriální decentralizaci, zdůrazňovaly důležitost demokratických municipalit a vyhlášovaly záměr podporovat uskutečnění místní samosprávy³.

3.2 Orgány obce

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. U obcí, které jsou městysem, se pro jejich orgány užívá označení zastupitelstvo městyse, rada městyse, úřad městyse a zvláštní orgány městyse⁴.

3.2.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je základním orgánem obecní samosprávy, o jeho složení rozhodují přímo občané v obecních volbách. Počet členů zastupitelstva je stanoven na základě

---

³ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 37.

⁴ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 38.

počtu obyvatel příslušné obce. Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením, přičemž ke zvolení dojde ukončením hlasování. Podle § 82 zákona č. 128/2000 Sb. člen zastupitelstva obce má při výkonu své funkce právo předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím návrhy na projednání. Vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a její členy. Požadovat informace od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu ve věcech, které souvisejí s výkonem jeho funkce. Podle § 83 zákona č. 128/2000 Sb. je člen zastupitelstva povinen zúčastňovat se zasedání zastupitelstva obce, plnit úkoly, hájit zájmy občanů obce, jednat a vystupovat tak, aby neohrozil svoji funkci.

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce a je mu vyhrazeno například schvalovat rozpočet a závěrečný účet obce, rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce, zřizovat a zrušovat obecní policii, schvalovat program obce, rozhodovat o vyhlášení místního referenda, vydávat obecně závazné vyhlášky obce, udělovat a odnímat čestné občanství obce a ceny obce, plnit úkoly stanovené zvláštním právním předpisem. Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby a to v územním obvodu obce, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce⁵.

3.2.2 Rada obce

Rada je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti, která je odpovědná, ze své činnosti, zastupitelstvu obce. Pokud je rada obce odvolána, vykonává dosavadní rada svou pravomoc až do zvolení nové rady. Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady, volení z řad členů zastupitelstva. Počet členů rady obce je lichý (minimálně 5 a maximálně 11 členů). Pokud zastupitelstvo obce má méně než 15 členů, tak se rada obce nevolí a její pravomoci vykonává starosta. Na rozdíl od zasedání zastupitelstva jsou schůze rady obce neveřejné a rada se schází podle potřeby.

Z každé schůze si rada pořizuje zápis, který podepisuje starosta s místostarostou. Radě je vyhrazeno například vydávat nařízení obce, schvalovat organizační řád obecního úřadu, stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností, rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnost. Pokud záležitosti patřící do samostatné působnosti obce nejsou vyhrazeny zastupitelstvu, tak o těchto záležitostech rozhoduje rada obce.⁶

---

⁵ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 38 - 43.

⁶ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 43 - 45.

3.2.3 Starosta

Starosta zastupuje obec navenek. Spolu s místostarostou (místostarosty) ho volí zastupitelstvo obce z řad svých členů, přičemž musí být občany České republiky a za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce.

Mezi starostovi kompetence patří například odpovědnost za informování veřejnosti o činnosti obce, rozhodování o záležitostech samostatné působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu, jmenování a odvolání se souhlasem krajského úřadu tajemníka obecního úřadu, požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce. Podepisuje spolu s ověřovatelem zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce. Starostu zastupuje místostarosta, kterého určí zastupitelstvo obce a který zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonává jeho funkci.⁷

3.2.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele stojí starosta. V oblasti samostatné působnosti plní obecní úřad úkoly uložené zastupitelstvem obce nebo radou obce, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti, rozhoduje v případech stanovených zákonem o obecním zřízení nebo zvláštním zákonem. Obecní úřad dále vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce.

Funkce tajemníka obecního úřadu se zřizuje v obcích s rozšířenou působností a obcích s pověřeným obecním úřadem. V menších obcích, kde není zřízena funkce tajemníka, plní jeho roli starosta.⁸

---

⁷ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 45 - 46.

⁸ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 47.

3.2.5 Orgány zastupitelstva obce a rady obce

3.2.5.1 Výbory

Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory, které předkládají svá stanoviska a návrhy zastupitelstvu a plní úkoly, za které odpovídají zastupitelstvu obce. Předsedou výboru je člen zastupitelstva obce. Počet členů je vždy lichý, přičemž se výbor schází podle potřeby a jeho usnesení je platné při souhlasu nadpoloviční většiny všech jeho členů. Zastupitelstvo musí vždy zřídit finanční a kontrolní výbor, které jsou tříčlenné a jejich členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu. Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce.

Výbor pro národnostní menšiny se zřizuje v obcích, kde žije alespoň 10 % občanů, hlásících se k jiné národnosti než české. V částech obce může zřídit zastupitelstvo obce osadní nebo místní výbory. Počet členů určí zastupitelstvo (minimálně tři členy). Členy osadního výboru se mohou stát pouze občané mající trvalý pobyt v místě zřízení osadního výboru a jsou určeni zastupitelstvem obce. Předseda osadního výboru má právo si požádat o slovo na zasedání zastupitelstva obce. Funkce osadního výboru jsou například předkládání zastupitelstvu, radě obce a výborům návrhy týkající se rozvoje části obce a jejího rozpočtu, vyjadřování se k připomínkám a podnětům předkládaným občany obce, vyjadřování se k návrhům předkládaným zastupitelstvu obce a radě obce.⁹

3.2.5.2 Komise

Komise jsou iniciativním a poradním orgánem rady obce, které předkládají svá stanoviska a náměty. Také komise může být výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. Jmenována, na předsedu komise, může být pouze osoba, která prokazuje zvláštní odbornou způsobilost v oblasti komisi svěřené přenesené působnosti. Komise je odpovědna radě obce.¹⁰

---

⁹ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 48 - 49.

¹⁰ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 49.

3.3 Volby do zastupitelstev obcí v České republice

Volby do zastupitelstev obcí v České republice upravuje zákon č. 491/2001 Sb. Volby se konají na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním podle zásad poměrného zastoupení, přičemž funkční období zastupitelstev obcí je čtyřleté.

Právo volit a být volen upravuje zákon č. 128/2000 Sb. Volební právo má každý občan s trvalým bydlištěm v ČR, který dosáhl 18-ti let. Díky mezinárodní úmluvě má volební právo občan jiného státu s trvalým bydlištěm v ČR, který dosáhl věku 18 let. Každý volič může být zvolen jako člen zastupitelstva obce.

Překážkou volebního práva může být omezení osobní svobody, zbavení způsobilosti k právním úkonům, výkon vojenské služby, nebo služba vojáka z povolání v zahraničí. Pasivní volební právo zakazuje sloučitelnost funkcí.¹¹

3.4 Funkce voleb

Hlavním úkolem voleb je zjištění aktuálního rozložení politických sil a zajištění odpovídající reprezentace. Od výsledků voleb se odvíjí počet mandátů. Právo kandidovat do obecních voleb získává občan dovršením 18 let, do poslanecké sněmovny 21 let, do senátu 40 let. Rovnost všech voličů, z hlediska váhy a počtu hlasů, udává volební právo.¹²

3.5 Volební systémy

Volebním systémem se označuje metoda převádění vůle voličů do voleného zastupitelského orgánu. Také upravuje volební proces, zřízení volebních orgánů, sestavení kandidátních listin, organizace vlastního hlasování občanů a vyhlášení volebních výsledků. Volební procedurou nazýváme sčítání hlasů a jejich převádění na mandáty. Volební systém v širším slova smyslu vystihuje komplexní podobu volebního mechanismu a zahrnuje

---

¹¹ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 59 - 60.

¹² Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 51 - 52.

základní komponenty jako volební obvod, formu kandidatury, strukturu hlasu, volební klauzuli a formuli.¹³

3.5.1 Volební obvod

Obec tvoří jeden volební obvod. Pravomocí zastupitelstva je možnost vytvoření i více volebních obvodů. V obcích do 10 000 obyvatel se musí volit nejméně pět zastupitelů, do 50 000 obyvatel nejméně sedm zastupitelů a nad 50 000 obyvatel nejméně 9 zastupitelů obce. V Praze a statutárních městech může být městská část či městský obvod součástí jednoho volebního obvodu.¹⁴

3.5.2 Forma kandidatury

V komunálním volebním systému se jedná o otevřené kandidátní listiny. Volič může dát hlas pro konkrétní kandidátní listinu, jednotlivé kandidáty nebo kombinovat hlasování pro kandidáty z různých kandidátních listin.

Pasivní volební právo je omezeno věkovou hranicí 18 let a obecním občanstvím. Kandidujícími volebními stranami mohou být registrované politické strany a politická hnutí, koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů, sdružení politických stran či politických hnutí a nezávislých kandidátů. Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do zastupitelstva obce či volebního obvodu.

Registrační úřad stanoví losem pořadí volebních stran. U každého kandidáta se uvede jeho jméno, příjmení, věk, povolání, místo trvalého pobytu a název politické strany nebo politického hnutí, jímž je kandidát členem. Pokud není kandidát členem žádné politické strany či politického hnutí uvádí se údaj, že je bez politické příslušnosti.¹⁵

---

¹³ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 52 - 54.

¹⁴ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 60.

¹⁵ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 60 - 62.

3.5.3 Struktura hlasu

Volič může volit tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno. Označí křížkem ty kandidáty, kterým dává svůj hlas, a to v libovolných samostatných sloupcích, ve kterých jsou uvedeny ostatní volební strany.

Zastoupení není přípustné, proto každý volič musí hlasovat osobně. Od okrskové volební komise dostane volič úřední obálku, do které vloží upravený hlasovací lístek.¹⁶

3.5.4 Volební klauzule

Ve volbách do zastupitelstev obcí v ČR platí uzavírací klauzule ve výši 5 %. S přihlédnutím k počtu kandidátů na kandidátní listině a k podobě lokálního stranického systému se klauzule ještě upravuje. Nepřihlíží se k odevzdaným kandidátním listinám a hlasům, které získaly méně než 5 % z celkového počtu platných hlasů vyděleno voleným počtem členů zastupitelstva a vynásobeného počtem kandidátů.

K 5 % hranici se nepřihlíží, pokud byla pro volby do příslušného zastupitelstva podána pouze jedna kandidátní listina.¹⁷

3.5.5 Volební formule

Ve volbách do zastupitelstev obcí se v ČR se používá d'Hondtova volební formule, která dělí celkový počet platných hlasů postupně celými čísly, které obdržela postupující kandidátní listina. Vypočítané podíly se řadí podle velikosti a v daném pořadí dochází k přidělování mandátů. Los rozhoduje v případě rovnosti podílu a při rovnosti celkového počtu hlasů, které získala kandidátní listina. Při dělení mandátů konkrétním kandidátům se vydělí celkový počet hlasů odevzdaných pro volební stranu počtem kandidátů této volební strany. Kandidát postupuje na první místo v dané kandidátní listině, pokud získá o 10 % hlasů více, než je stanovený průměr kandidátní listiny. V případě rovnosti hlasů mezi postupujícími kandidáty rozhoduje původní pořadí kandidátů na kandidátní listině.¹⁸

---

¹⁶ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 62 - 63.

¹⁷ Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010, str. 63.

¹⁸ Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích.

4 Rozpočtové hospodaření obcí

Klíčový článek, pro právní pojetí územní samosprávy a zejména pro obec, je článek 99 Ústavy. Obec vymezuje jako samosprávný celek, který je oprávněn ze zákona ustavovat demokraticky své samosprávné orgány a rozhodovat relativně samostatně ve všech věcech, svěřených obcí do samostatné působnosti. Tento článek vymezuje obec i jako základní administrativní územní celek státu, v němž je vykonávána státní správa¹⁹.

Podle zákona č.128/2000 Sb., o obcích je základním územním samosprávným společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem, je veřejnoprávní korporací a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Má právo na samosprávu, úkoly patřící do samosprávy obce (samostatná působnost) plní v rozsahu stanoveném zákonem a v souladu s potřebami obce. Orgány obce jsou povinny zabezpečit úkoly v přenesené působnosti, svěřili zákon obci výkon státní správy (přenesená působnost) a je území obce správním obvodem.

Pro fungování územní samosprávy, aby mohla spravovat věci veřejné na svém území, jsou nutné následující předpoklady²⁰:

- a) Legislativní předpoklady – potřebné zákony, které vytvářejí zákonné prostředí pro fungování a činnost územní samosprávy, umožňují územní samosprávě vykonávat všechny její funkce, vymezují její autonomii, rozhodovací pravomoci, ale i odpovědnost. Územní samospráva není finančně úplně soběstačná, a tudíž není zcela nezávislá na státu, stát různým způsobem ovlivňuje její hospodaření.
- b) Ekonomické předpoklady – vlastnictví majetku a právo s ním hospodařit, možnosti získávat na základě svého rozhodnutí vlastní finanční prostředky, tj. získávat vlastní příjmy do svého rozpočtu nezávisle na státu (zejména příjmy nedaňového charakteru, ale i místní daně) a sestavování rozpočtu a hospodaření podle něho. To je předpokladem nejen určité finanční autonomie, ale i finanční odpovědnosti územní samosprávy. Je i předpokladem odděleného hospodaření územní samosprávy od státu a státního rozpočtu.

Územní samospráva zabezpečuje řadu úkolů, nejdůležitější jsou ale úkoly ekonomické povahy. Důležitým finančním nástrojem jsou rozpočty jednotlivých článků územní samosprávy, případně další mimorozpočtové účelové fondy, které tvoří systém

---

¹⁹ Marková H. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2008, str. 25.

²⁰ Peková J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, str. 65.

územní samosprávy. Jedním z nejdůležitějších nástrojů k zajištění financování územní samosprávy je rozpočet. Hospodaření podle ročního rozpočtu je v každé obci ze zákona povinné.

4.1 Rozpočet obce

Rozdělení rozpočtu na jeho běžnou a kapitálovou část je základním krokem v rámci veřejných rozpočtů. Rozpočtová skladba usnadňuje toto dělení a umožňuje jednoznačné přiřazení všech příjmových a výdajových položek oběma typům rozpočtu.

Územní rozpočet (rozpočet obce, regionu) je základem finančního hospodaření obcí. Peková²¹ jej charakterizuje takto:

1. *Decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá primárně na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence.*

Rozpočty územních samosprávních celků jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých se soustřeďují jak příjmy, které obec získá na základě jejich přerozdělení v rozpočtové soustavě, tak příjmy vytvářené jejich vlastní činností. Rozpočet obce ukazuje, jaký je plánovaný objem finančních prostředků plynoucí do rozpočtu v daném rozpočtovém období. Hospodaření územní samosprávy s rozpočtovými prostředky během rozpočtového období lze charakterizovat v nejobecnější formě tímto vztahem:

$$F_1 + P - V = F_2$$

kde F_1 je stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období,

P jsou příjmy,

V jsou výdaje,

F_2 je stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období.

Je-li $F_2 < F_1$, znamená to použití minulých rezerv nebo jiných zdrojů, zpravidla návratných příjmů (ve většině případů použití krátkodobého – kontokorentního úvěru nebo střednědobého či dlouhodobého investičního úvěru) na vyrovnání roční rozpočtové bilance. Je-li tomu opačně, tzn. $F_2 > F_1$, vytváří se finanční rezerva pro hospodaření v dalším rozpočtovém roce.

Součástí rozpočtu je, mimo příjmů a výdajů, financování, které je rozdílem mezi celkovými příjmy a výdaji. Musí tedy platit rovnice příjmy-výdaje = financování.

---

²¹ Peková J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, str. 214.

Financování popisuje situaci, kdy si obec půjčí peníze a následně je splácí, a také, když dochází ke změně stavu peněžních prostředků na účtech obce.

Příjmy a výdaje územního rozpočtu se třídí podle závazné rozpočtové skladby, která ve většině obcí umožňuje rozdělení rozpočtu na běžnou a kapitálovou část (běžný a kapitálový rozpočet). Běžná část rozpočtu tvoří bilance běžných příjmů a běžných výdajů, z nichž se většina každým rokem opakuje, dále se vztahují k rozpočtovému roku, a také se dají plánovat. Ale i přesto mají některé běžné příjmy a běžné výdaje charakter nahodilých a neopakujících se příjmů a výdajů. Běžnými příjmy se financují neinvestiční (provozní) potřeby prostřednictvím běžných výdajů (neinvestičních, provozních). Pro rozpočtové analýzy je důležité oddělení běžného rozpočtování v běžné části rozpočtu od dlouhodobého kapitálového hospodaření. Rozpočtové analýzy umožňují, na co jsou použity daňové a nedaňové příjmy, analyzují nejen vliv příjmů, ale i jednotlivých druhů výdajů, a také možnosti a nutnost využívání návratných příjmů a dopad na hospodaření daného subjektu územní samosprávy. Běžná část rozpočtu by měla být sestavována jako vyrovnaná, resp. přebytková²². Dlouhodobé sestavování vyrovnaného rozpočtu ale neposkytuje obci žádný prostor pro případné mimořádné výdaje nebo pro tvoření rezerv, potřebných například pro budoucí splátky úvěrů nebo další investice. Dlouhodobě schodková běžná část rozpočtu je nežádoucí, a je proto nutné analyzovat příčiny schodkovosti. Dlouhodobě přebytková běžná část rozpočtu je předpokladem splacení využívaných návratných příjmů na financování investic nebo na tvorbu úspor. Následující tabulka ukazuje obecnou strukturu běžného rozpočtu.

---

²² Např. Komerční banka v otázce finančního managementu obcí uvádí, že zdravá obec musí mít vždy kladný přebytek běžného hospodaření a jeho doporučenou hodnotu přebytku běžného hospodaření pro města a obce uvádí, že podíl přebytku běžného rozpočtu a běžných příjmů by měl být v rozmezí 10-30%.

Tabulka č.1: Obecné schéma běžného rozpočtu

Příjmy	Výdaje
<u>Daňové:</u> • Svěřené daně • Sdílené daně • Místní a regionální daně • Správní poplatky (daně) <u>Nedaňové:</u> • Uživatelské poplatky a služby • Příjmy z pronájmu majetku • Příjmy od vlastních neziskových organizací • Zisk z podnikání • Ostatní <u>Přijaté transfery (dotace):</u> • Běžné (neinvestiční) transfery ze státního rozpočtu • Běžné (investiční) transfery ze státních fondů • Od územních rozpočtů • Ostatní běžné příjmy (nahodilé, přijaté dary, sankce, apod.)	• Všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.) • Veřejný pořádek (policie, hasiči, apod.) • Vzdělání • Péče o zdraví (veřejné zdravotnictví apod.) • Bydlení • Komunální služby • Na podnikání • Ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty apod.) • Placené úroky • Běžné transfery jiným rozpočtům

Zdroj: Provozničková, R. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*, 2009, s. 67

Jestliže se kapitálové výdaje rovnají kapitálovým příjmům, rozpočet kapitálových příjmů je vyrovnaný. Pokud jsou kapitálové výdaje vyšší než kapitálové příjmy, je deficitní,

pokud je tomu naopak, jedná se o přebytkový kapitálový rozpočet. Většinou však chybí potřebné nenávratné příjmy²³ na financování investic. V kapitálové části rozpočtu se nenávratné příjmy velmi často doplňují návratnými příjmy²⁴, které vyrovnávají bilanci kapitálového rozpočtu. Třída 3 rozpočtové skladby – kapitálové příjmy (prodej dlouhodobého majetku) a část třídy 4 - investiční přijaté transfery (dotace), patří mezi příjmy kapitálového rozpočtu. Třída 6 – kapitálové výdaje se řadí do výdajů kapitálového rozpočtu.

2. Z účetního hlediska je rozpočet bilancí, která je vybalancována příjmy a výdaje.

Rozpočet obce je účetní bilance, která vyrovnává příjmy a výdaje za účetní období. Cílem hospodaření by v dlouhodobém horizontu měl být vyrovnaný rozpočet $P=V$, a ve střednědobém horizontu případně rozpočet přebytkový ($P>V$), kdy se účetní bilance vyrovnává převodem přebytku rozpočtu například do rezerv – na zvláštní peněžní účet v bance nebo do rezervního fondu. Rezervu je možné použít na začátku dalšího rozpočtového období k financování potřeb, aniž by se musely využít krátkodobé návratné příjmy (a tedy docházelo k zadlužování). Představuje také důležitý zdroj financování dluhové služby, tzn. na úhradu splátek úvěrů a placení úroku z využitých úvěrů.

3. Je důležitým rozpočtovým plánem, podle kterého se hospodáří v rozpočtovém období.

Skutečné plnění rozpočtu od plánovaného se může, vlivem různých faktorů, během rozpočtového období odlišovat. Tudiž připadají v úvahu i úpravy rozpočtu během rozpočtového období. Kvalita rozpočtu, jeho splnění, resp. výše odchylek skutečného hospodaření proti schválenému rozpočtu, závisí mimo jiné i na kvalitě odhadu příjmů, výdajů, výdajů na financování nových potřeb, předpokládaném vývoji inflace a jejího vlivu na příjmy a výdaje a na odhadu nejistot, tzn. nenadálých změn rozpočtu během roku ovlivněných mimořádnými okolnostmi (např. povodněmi), proto se vytvářejí v rozpočtu plánované rezervy. U příjmů se jedná zejména o daňové výnosy ze svěřených a sdílených daní podle rozpočtového určení daní (RUD), výnos místních daní, dále uživatelských poplatků, správních poplatků, transferů ze státního rozpočtu apod. U výdajů je důležitý kvalitní odhad budoucích potřeb, kapitálových i běžných výdajů, souvisejících především se zajišťováním lokálních veřejných statků, ale i dalších výdajů, například redistribučních. Běžné – neinvestiční potřeby jsou většinou z dlouhodobého hlediska stabilní, resp. mají tendenci růst. Je také důležité, aby roční rozpočet vycházel z rozpočtové prognózy. Rozpočtová prognóza je významná pro plánování cílené potřeby (struktury, kvality a kvantity lokálních veřejných statků) s ohledem

---

²³ Typickými nenávratnými příjmy jsou daně a poplatky.

²⁴ Typickými návratnými jsou například peněžní úvěry nebo emise cenných papírů.

na předpokládaný vývoj poptávky po těchto veřejných statcích a s ohledem na dostupné zdroje jejich financování. Dále je tato prognóza důležitá pro plánování finančních zdrojů dlouhodobě potřebných pro realizaci plánu rozvoje obce a pro plánování zdrojů financování investic.

4. *Je nástrojem realizace koncepce municipální, resp. regionální politiky na úrovni územní samosprávy, je nástrojem realizace volebních programů.*

Je důležitým nástrojem prosazování lokálních a regionálních zájmů a preferencí obyvatelstva daného území. Rovněž je nástrojem financování potřeb lokálního a regionálních veřejného sektoru a v neposlední řadě je nástrojem řízení organizací v lokálním a regionálním veřejném sektoru.

4.2 Rozpočtový výhled

Podle zákona²⁵ je rozpočtový výhled definován jako pomocný nástroj finančního řízení obce sloužící pro střednědobé finanční plánování. „*Rozpočtový výhled je nástrojem, který má využívat i ta nejmenší obec*“²⁶. Vedle rozpočtu je tedy dalším finančním nástrojem hospodaření obce.

Rozpočtový výhled není zpracován podrobně jako rozpočet obce pro daný rozpočtový rok. Rozpočtový výhled obsahuje základní údaje o příjmech a výdajích, a to zejména o dlouhodobějších závazcích (přijaté úvěry a půjčky, smluvní vztahy, projekty operačních programů) a pohledávkách (poskytnuté půjčky) a o finančních zdrojích města a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Je sestavován většinou na období dvou až pět let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.

K vytvoření co nejpřesnějšího rozpočtového výhledu je vhodné respektovat následující kroky:

- „*zpracovat analýzy hospodaření územního samosprávného celku za uplynulé minimálně dva až tři roky*“;
- „*rozdělení analyzovaných dat na běžné a kapitálové příjmy a výdaje, běžné položky dále pak členit na pravidelně se opakující a nahodilé*“;
- „*přiřazení hodnot do rozpočtového výsledku na základě střednědobého výhledu státu – např. u sdílených daní*“.

²⁵ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. § 3. odst. 1.

²⁶ Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-82-247-2097-5, str. 68.

- „z analýzy běžných příjmů a výdajů lze vysledovat určité závislosti, na jejichž základě lze jednotlivým položkám přiřadit dle vývoje koeficienty pro další léta²⁷“.

Hlavním cílem sestavování střednědobých rozpočtových výhledů je poskytnutí informací o vyrovnanosti rozpočtového hospodaření z dlouhodobějšího hlediska, koordinace investičních požadavků obcí, plánování projektů z operačních programů a posouzení míry zatížení obce náklady na dlouhodobou službu.

Dobře zpracovaný rozpočtový výhled obci zejména:

- usnadňuje a zjednodušuje zpracování rozpočtu na běžné období,
- umožňuje plánovité a koncepční financování běžných a investičních potřeb municipality,
- usnadňuje dlouhodobý komplexní pohled na výsledek hospodaření a finanční situaci municipality,
- umožňuje přehled o možnostech hospodaření obce v budoucích obdobích.

Aby rozpočtový výhled mohl plnit svou funkci při řízení obce, musí být průběžně kontrolován a doplňován, protože dle změn se zpřesňuje a zároveň se z něj vychází při sestavování rozpočtu na delší období. Plnění rozpočtového výhledu by mělo být vyhodnocováno alespoň jednou za rok.

4.3 Příjmy z rozpočtu obcí

Rozpočtová skladba člení druhové příjmy obcí na daňové, nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery. V členění je možné ještě pokračovat z ekonomického hlediska, příjmy lze pak dále rozdělit na vlastní a běžné. Do skupiny vlastních příjmů patří příjmy daňové, nedaňové a kapitálové, do běžných příjmů se řadí příjmy daňové, nedaňové a běžné přijaté transfery, jsou to tedy příjmy, které se mohou každoročně opakovat. Dalšími příjmy mohou být úvěry či půjčky, fakticky se jedná o příjmy obce, avšak nejsou zahrnuty do rozpočtových příjmů, ale jsou považovány za financující operace, kdy se při přijetí úvěru od banky používá položka 8123, splátky úroků se zaznamenávají prostřednictvím položky 8124.

Vlastní příjmy obcí by měly být dostatečně vysoké, aby umožnily obcím dosáhnout určité míry soběstačnosti. Vlastní příjmy by měl být dále administrativně nenáročné na správu

---

²⁷ Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-82-247-2097-5., str. 68

a výběr, předvídatelné, zejména u kapitálových příjmů, tak aby mohly pokrýt kapitálové výdaje, z toho také vyplývá, že by měly být rovnoměrně rozložené. U vlastních příjmů je také důležité, že jsou, a měly by být, závislé na vlastní aktivitě obcí²⁸.

4.3.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy obcí mají formu sdílených, svěřených daní a místních poplatků. Míra soběstačnosti závisí na konstrukci daňového systému, na tzv. daňovém určení²⁹. Daňové určení je dán zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtovém určení daní“). Svěřené dan jsou daně, jejichž celý výnos je svěřen obcím. V případě sdílených daní se postupuje podle zákona o rozpočtovém určení daní.

Výše procenta, kterým se každá obec podílí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní, závisí na výměře katastrálního území obce, počtu obyvatel obce a na koeficientech postupných přechodů. Procento je určeno každoročně novou vyhláškou.

4.3.2 Nedaňové příjmy

Do nedaňových příjmů řadíme příjmy z vlastní činnosti, sankční pokuty, příjmy z prodeje nekapitálového majetku, přijaté splátky půjčených prostředků. Na rozdíl od ostatních příjmů, může obec u těchto příjmů sama výrazně ovlivnit, jak výši, tak jejich strukturu. Nejvýznamnějšími nedaňovými příjmy jsou příjmy z vlastní činnosti, kam patří zejména příjmy ze zisku municipálních podniků, příjmy z podílu na zisku podniků s majetkovým vkladem obce, příjmy z pronájmu majetku či příjmy z prodeje zboží³⁰. Dalšími významnými nedaňovými příjmy jsou příjmy z úroků.

---

²⁸ Peková, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. s. 250.

²⁹ Hamerníková, B., Kubátová, K. *Veřejné finance*. s. 239.

³⁰ Peková, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. s. 281.

4.3.3 Kapitálové příjmy

Kapitálovými příjmy rozumíme příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a dále příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů. Jedná se o příjmy jednorázové a nepravidelné. Obec musí vždy dobře zanalyzovat situaci z krátkodobého i dlouhodobého hlediska a rozhodnout, zda daný majetek prodat či raději pronajmout.

Obce by se měly vyvarovat neuváženým prodejmům majetku, který může být strategický z pohledu dalšího rozvoje. Vzhledem k tomuto je prodej či pronájem také významným ekonomickým nástrojem obcí³¹.

4.3.4 Přijaté transfery

Transfery (neboli dotace) do rozpočtu obcí jsou projevem přerozdělovacích procesů uvnitř soustavy veřejných rozpočtů³². Dotace jsou většinou poskytovány vertikálním způsobem, tzn. z rozpočtu vyšších vládních úrovních nižším úrovním. V některých zemích se dotace rozdělují formou horizontální, tedy v rámci stejné úrovně, kdy bohatší jednotky přispívají chudším³³.

Transfery můžeme rozdělit do dvou základních skupin, na účelové a neúčelové. Účelové transfery jsou poskytovány na předem stanovený účel, kdy je obec zodpovědná za to, že transfer bude takto použit. S neúčelovými transfery může obec nakládat dle svých potřeb. Oba tyto typy transferů mohou být použity na financování běžných (neinvestiční transfery) i kapitálových (investiční transfery) výdajů. Dále lze transfery rozlišit dle poskytovatele, dle nárokovosti či dle způsobu čerpání.

---

³¹ Toth, P. *Ekonomika měst a obcí*. s. 120, 1998.

³² Peková, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. s. 291, 2004.

³³ Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů*. s. 90, 2009.

Tabulka č.2: Příjmy dle druhového třídění

Třída 1 – Daňové příjmy
11 Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů
12 Vnitřní daně ze zboží a služeb
13 Poplatky a daně z vybraných činností a služby
14 Daně z mezinárodního obchodu a transakcí
15 Majetkové daně
16 Pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a daně z objemu mezd
17 Ostatní daňové příjmy
Třída 2 – Nedaňové příjmy
21 Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem
22 Přijaté sankční platby a vratky transferů
23 Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy
24 Přijaté splátky půjček
Třída 3 – Kapitálové příjmy
31 Příjmy z prodeje investičního majetku a ostatní investiční příjmy
32 Příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů
Třída 4 – Přijaté transfery
41 Běžné přijaté transfery
42 Kapitálové přijaté transfery

Zdroj: Vyhláška č. 323/2002 Sb., vlastní zpracování

4.4 Výdaje rozpočtů obcí

„Výdaje jsou nenávratné platby a poskytované návratné půjčky za účelem realizace počtové politiky v členění na běžné a kapitálové³⁴.“

Obec, díky decentralizaci, vykonává širokou škálu činností municipalit státní správy. Na tuto agendu se neustále zvyšují náklady. Současně se však posiluje role územní samosprávy, kdy obce usilují o stále větší autonomii, což pro obec znamená vytváření investičních záměrů, či nových projektů. Jedná se o další navýšení výdajů obce, přesněji navýšení provozních nákladů či nákladů na kofinancování. Část z alokačních výdajů na zabezpečení veřejných statků má povahu mandatorních výdajů. Jedná se o takové výdaje, které jsou zakotveny v legislativě. Jejich vydávání je povinné např. výdaje na mzdy a výkon přenesené působnosti, prostředky vázané na sociální účely, splácení úvěrů³⁵.

Velmi důležitý vliv na výši výdajů jednotlivých obcí má i rozsah vykonávané samostatné a přenesené působnosti, která je různá mezi kategoriemi obcí I. – III. Také nesmíme opomenout kvalitu zajišťovaných lokálních veřejných statků pro občany.

Každá obec by měla mít snahu, aby výdaje dlouhodobě nepřevyšovaly příjmy. Z toho důvodu, že obce v dnešní době již nemají tolik majetku, jehož prodejem by obec mohla dluh umořit, případně tento majetek využít k ručení při získávání úvěru, tedy využití návratných příjmů.

K faktorům, které snižují faktickou samostatnost obcí při rozhodování o výdajích finančních prostředků jim určených, patří:

- územní samosprávy jsou ovlivňovány mnoha národními smlouvami,
- územní celky jsou ze zákona povinny poskytovat řadu služeb a statků,
- územní celek si např. nemůže dovolit stanovit mzdy a platy mimo tarify odsouhlasené na národní úrovni,
- autonomní rozhodování obce (bez zásahu ústřední vlády) jakou částku vynaloží na údržbu školy. Naopak za zajištění poskytování školní docházky je obec zodpovědná ministerstvu školství a kraji – omezení obecné autonomie,

---

³⁴ Kolektiv autorů, 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*, str. 212. Plzeň: Aleš Čeněk, ISBN: 978-80-87212-11-0.

³⁵ Peková, J., Pilný, J. a Jetmar, M., 2005, str. 245. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, a.s., ISBN: 80-7357-052-1.

- demografické faktory – jiné priority u obce s klesající populací, než u obce s rostoucí populací³⁶.

Obecně se lze setkat s několika hledisky členění výdajů územních samospráv.

Provazníková³⁷ uvádí, že nejužívanějšími jsou členění výdajů:

- *podle ekonomického hlediska: běžné a kapitálové,*
- *podle rozpočtové skladby: druhové;*
- *podle infrastruktury: ekonomické a sociální;*
- *podle funkcí veřejných financí: alokační, redistribuční a stabilizační;*
- *podle rozpočtového plánování: plánované a neplánované.*

---

³⁶ Provazníková, R, 2007, str. 184 - 185. *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe*. Praha: GRADA Publishing, a.s., ISBN: 978-80-247-2097-5.

³⁷ Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-5.

Tabulka č. 3: Přehled hlavních výdajových oblastí z rozpočtů obcí

Skupina výdajů	Výdajové oblasti
1. Zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství	• Obhospodařování půdního fondu • Obhospodařování obecních lesů
2. Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	• Provoz veřejné silniční dopravy • Údržba silnic, chodníků, veřejných prostranství • Zajišťování pitné vody • Odvod a čištění odpadních vod • Podpora rozvoje podnikání • Sběr surovin
3. Služby pro obyvatelstvo	• Základní a mateřské školy • Kultura • Podpora tělovýchovy a zájmových organizací • Zdravotnictví • Komunální služby • Bydlení • Životní prostředí
4. Sociální věci a politika zaměstnanosti	• Dávky sociálního zabezpečení (do roku 2012) • Zřizování sociálních zařízení
5. Bezpečnost státu a právní ochrana	• Civilní obrana • Obecní policie • Požární ochrana
6. Všeobecná veřejná správa a služby	• Zastupitelské orgány • Činnost obecního úřadu • Finanční operace

Zdroj: Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*, 2009, s. 214, vlastní zpracování

Běžné výdaje – jedná se o opakující výdaje, z nichž se financují běžné potřeby v daném roce např. nákup materiálu, energie, vody, na platy zaměstnanců, nákup služeb.

Kapitálové výdaje – využívají se především na financování investičních potřeb (dlouhodobého charakteru)³⁸.

Plánované výdaje – měly by tvořit převážnou část výdajů obce, již při sestavování rozpočtu, tak aby se jim přizpůsobila i příjmová strana. Většina z nich má mandatorní charakter, jsou tedy výdaji opakujícími se a běžnými.

Neplánované výdaje – jedná se o nahodilé výdaje, jež by měly být spojeny s mimořádnými událostmi, které je potřeba akutně vyřešit např. prohraný soudní spor³⁹.

Alokační výdaje – zahrnují výdaje na nákup služeb (např. od soukromých firem), výdaje na financování čistých a smíšených veřejných statků (zajišťovány organizačními složkami a příspěvkovými organizacemi zřízenými obcemi). Tyto výdaje mají stabilizační charakter např. stabilizace zaměstnanosti, případně její snižování⁴⁰.

4.5 Zadluženost obcí

Začátky lze hledat v době, kdy se obce snažily zlepšit úroveň infrastruktury. Tyto vysoké nároky na výdaje obcí v 90. letech 20. století působily vysokou dynamiku růstu dluhu obcí. A protože na budování komunikací, vodovodů, čistíren odpadních vod a skládek komunálního odpadu neměly obce dostatek vlastních prostředků, zadlužovaly se. Většina kapitálových výdajů obcí tedy směřuje na projekty, které jsou neziskové, tudíž nepřinášejí žádné prostředky na splacení dluhu. Navíc jak bylo řečeno, obce v ČR získávají úvěr poměrně snadno, neboť představují pro peněžní ústavy méně rizikové klienty. Velké riziko představují zejména „megalomanské“ investiční akce, jako jsou výstavby aquaparků, stadionů nebo velkolepých sportovních akcí s navazující infrastrukturou. Tyto projekty jsou oblíbenými zakázkami stavebních firem, ale pro obce může znamenat komplikace finančně náročný provoz a údržba těchto investic v dalších letech jejich existence.

Další příčinu můžeme hledat v chybně sestaveném rozpočtu. Zdroje nedokonalostí mohou být různé a jejich výskyt může začít už při přípravě rozpočtu, pokud se při jeho sestavování vychází z velmi optimistických prognóz příjmového vývoje. Ale jde i o důsledek například zanedbání širší ekonomické souvislosti; chybné interpretace informací nebo

---

³⁸ Provazníková, R. 2007, str. 186. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. Praha: GRADA Publishing, a.s., ISBN: 978-80-247-2097-5.

³⁹ Provazníková, R. 2007, str. 190. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. Praha: GRADA Publishing, a.s., ISBN: 978-80-247-2097-5.

⁴⁰ Provazníková, R. 2007, str. 246 - 247. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. Praha: GRADA Publishing, a.s., ISBN: 978-80-247-2097-5.

podcenění závažnosti situace. Krizi rozpočtu může vyvolat také přílišná „bohatost“ řešení rozpočtu, která zvyšuje krizové situace nebo jsou závislá na spolupráci s vnějším, ekonomicky nestabilním prostředím. Tržní subjekt, který je dodavatelem služby pro samosprávu, se může dostat do konkurzu; bankovní dozor vyhlásí dozor nad bankou financující samosprávu nebo stát změni svoji hospodářskou a politickou strategii v daném území samosprávy.

Potřeba návratných zdrojů může být tedy vyvolána i vnějšími faktory, mezi něž patří také změna dotačního nebo daňového systému. Neakceptování těchto změn pak představuje rizika rozpočtu. Ta představuje také nezvládnutá spolupráce se soukromým sektorem, jenž je orientován na zisk. Jestliže přicházejí soukromé firmy za zastupiteli s návrhem společného projektu, je to především z důvodu vidiny zisku, avšak tento projekt se může následně ukázat pro obec jako vysoce ztrátový.

Ze současného rostoucího trendu přijímání cizích finančních prostředků, můžeme usoudit, že obce nespátřují na zadlužení nic negativního. Je ale třeba znát únosnou míru zadlužení, která by neměla být překročena. V České republice se až dosud vyskytlo několik případů, kdy obec nemohla dostát svým finančním závazkům. Přitom tyto problémy nemusí být důsledkem něčí snahy se obohatit, ale vznikají například špatným odhadem situace nebo přeceněním vlastních možností. Toto riziko bývá tím větší, čím je obec menší.

Obce se tak kvůli nevhodně zvolenému úvěrovému financování nebo špatně investované dotaci dostávají do finančních potíží. Zkušenosti ukazují, že obec se může do vážných problémů dostat dokonce i prostřednictvím krátkodobých závazků, nebo v důsledku úroků, které rostou rychleji, než může obec splácet.

V případě, že obec dlouhodobě neplní své závazky a opakovaně nereaguje na upomínky, bude se věřitel domáhat navrácení svých pohledávek. Soud poté může nařídít exekuci jeho majetku, přičemž exekutor může obci zabavit téměř veškerý movitý i nemovitý majetek a obestavit účty⁴¹.

Vývoj celkového dluhu obcí v letech 2009-2014 ukazuje následující tabulka. V celkovém objemu zadluženosti obcí jsou zahrnuty bankovní úvěry od peněžních ústavů, emitované komunální dluhopisy a přijaté návratné finanční výpomoci (NFV) a ostatní dluhy, včetně půjček ze státního rozpočtu a z rozpočtů ze státních fondů.

---

⁴¹ Provozničková, R. 2007, str. 176 - 179. *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe*. Praha: GRADA Publishing, a.s., ISBN: 978-80-247-2097-5.

Tabulka č.4: Dluh obcí ČR v letech 2009-2014 v mld. Kč

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Úvěry	55,8	59,9	60,9	68,3	68,8	67,7
Komunální dluhopisy	14,7	15,8	14,0	13,8	15	11,8
Přijaté NFV a ostatní dluhy	10,1	7,6	7,5	7,9	8,4	9,4
Celkem	80,6	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9

Zdroj: Ministerstvo financí v ČR (online) 2015. (cit. 2015-10-19). Dostupný na: <<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/zadluzenost-uzemnich-rozpoctu/2014/zadluzenost-uzemnich-rozpoctu-v-roce-201-21237>>

V roce 2014 se dluh obcí meziročně snížil o 2,3 mld. Kč, kde u položky úvěry došlo k poklesu o 1,1 mld. Kč na celkovou výši 67,7 mld. Kč. Dle údajů Ministerstva financí byly v roce 2014 úvěry, podobně jako v minulých letech, použity zejména na rekonstrukce a výstavbu technické infrastruktury (kanalizace, vodovody, místní komunikace, čistírný odpadních vod), na předfinancování investičních projektů spolufinancovaných z fondů EU a na regeneraci a výstavbu bytového fondu. Obce tyto prostředky rovněž použily na rekonstrukce, zateplování a rozšíření školských zařízení, sportovních areálů a jiné občanské vybavenosti. Několik statutárních měst také čerpalo úvěry poskytnuté Evropskou investiční bankou určené na financování investic do zkvalitnění městské infrastruktury. Tyto úvěry se vyznačují nízkým úročením a velmi dlouhou dobou splatnosti. Emisi komunálních dluhopisů vykazují v roce 2014 pouze velká města – Praha a Liberec.

Nejčastěji obce a kraje využívají krátkodobé úvěry z důvodu překlenutí časového nesouladu mezi tokem příjmů a tokem výdajů rozpočtu během rozpočtového období. V hospodaření územní samosprávy je využito těchto krátkodobých úvěrů pravidelné a většinou není projevem špatného hospodaření. Střednědobý úvěr využívají obce na financování investičních akcí, u nichž se předpokládá v blízké budoucnosti jejich zhodnocení (například rekonstrukce bytového fondu a jeho následná privatizace apod.) a tím získání finančních prostředků na splácení úvěru. Využívají ho však i na financování investic v lokálním veřejném sektoru, které nepřinesou v budoucnosti zisk. Bankou jsou poskytovány účelově jako investiční úvěry. Dlouhodobý úvěr zatím získávaly obce zpravidla se splatností do deseti let, výjimečně i do patnácti let. Žádost využít úvěr schvaluje zastupitelstvo svým usnesením. Banka vyžaduje přiložit analýzu minulého hospodaření a rozpočtový výhled na

celou dobu splácení dluhu. Využívání návratných příjmů obcemi je velmi často vynuceno i financováním rozvojových projektů, často spojených s investicemi, ze schválených transferů z fondů EU, které však přichází až následně po uznání uznatelných nákladů a do té doby musí obce financovat tyto projekty samy, a tedy velmi často s využitím úvěrů⁴².

Obce také mohou využít emise cenných papírů, tzv. komunálních obligací, k získání dalších příjmů do územního rozpočtu. Této možnosti obce dosud využívaly pouze omezeně, dle Pekové⁴³ lze očekávat, „že tento způsob získávání finančních prostředků chybějících na financování investic bude stále častější.“

V mnoha případech subjekty územní samosprávy využívají na financování svých neinvestičních potřeb finanční prostředky, které získávají formou bezúročných návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu. Na financování investic mohou získat nízké úročené střednědobé investiční půjčky, zpravidla ze státních fondů. Správci fondů mohou obcím poskytovat z prostředků fondů vedle transferů i návratné půjčky. Získání takové půjčky závisí především na účelu a množství prostředků, které má fond k dispozici. Tyto půjčky jsou poskytovány na financování investic, a proto je jejich poskytnutí také zpravidla podmínováno finanční účastí obce, tzn. využitím určitého podílu vlastních příjmů územního rozpočtu na financování zamyšlené investice. V ČR mají relativně významné postavení půjčky ze Státního fondu životního prostředí a Státního fondu rozvoje bydlení, které jsou nízké úročené. Využívání návratných příjmů je spojeno s rizikem, že umořování dluhu bude v budoucnu velkou zátěží pro hospodaření dlužníka. Se zadlužením subjektů územní samosprávy souvisí i využívání směnky a leasingu.

---

⁴² Peková, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, str. 487. ISBN 978-80-7357-614-1.

⁴³ Peková, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, str. 487. ISBN 978-80-7357-614-1.

Peková, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, str. 493. ISBN 978-80-7357-614-1.

5 Rozpočtová soustava v ČR

V této kapitole podrobně popíšu rozpočtovou soustavu v ČR. V našem státě tvoří soustavu rozpočtů soustava veřejných rozpočtů a soustava mimorozpočtových fondů, jak na centrální úrovni, tak na decentralizované úrovni, to znamená na úrovni dvoustupňové územní samosprávy (obce a kraje). Rozpočtová soustava v ČR se dělí:

a) soustava veřejných rozpočtů⁴⁴

- státní rozpočet (SR), jeho součástí je Národní fond
- rozpočty obcí, měst, statutárních měst, rozpočet hlavního města Praha, které je obcí, hlavním městem i krajem
- rozpočty krajů
- rozpočty příspěvkových organizací
- rozpočty dobrovolných svazků obcí (DSO)

Rozpočty obcí, měst a krajů se také nazývají územní rozpočty, respektive rozpočty územních samosprávných celků.

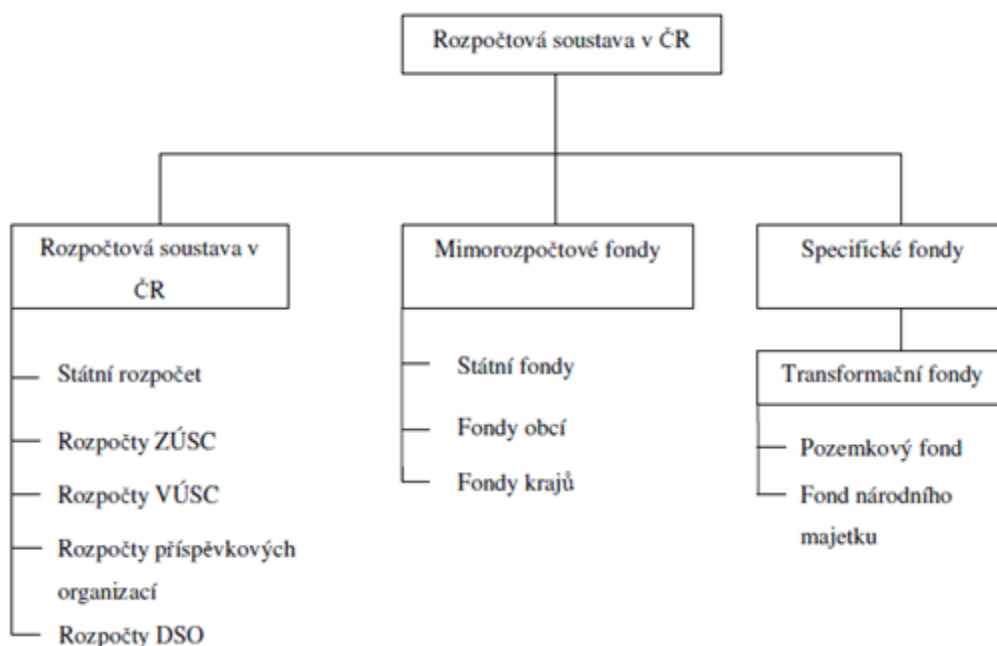
b) mimorozpočtové fondy

- státní fondy
- mimorozpočtové fondy ZÚSC, tj. měst a obcí
- mimorozpočtové fondy VÚSC, tj. na úrovni krajů

Hospodaření s finančními prostředky uvnitř rozpočtové soustavy upravují dva zákony, zákon 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů.

---

⁴⁴ Peková J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. Praha 4: Aspi, 2008. 579 s. ISBN 978-80-7357-358-4.

Obr. č. 1: Rozpočtová soustava v ČR

Zdroj: Peková, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky 4*. Praha: Aspi, 2008, s. 579. ISBN 978-80-7357-358-4.

5.1 Rozpočtové zásady

Při sestavování veřejných rozpočtů je třeba dodržovat základní rozpočtové zásady, abychom byli schopni vytvořit kvalitní a reálný rozpočet. Mezi hlavní rozpočtové zásady patří⁴⁵:

- každoroční sestavování a schvalování
- reálnost a pravdivost
- úplnost a jednotnost
- dlouhodobá vyrovnanost
- efektivnost, účelnost a hospodárnost
- publicita

Reálnost a pravdivost má zabránit zkreslování informací, je zde důležitá také úplnost informací a kvalita odhadu ekonomického prostředí. Nereálný rozpočet nepoškozuje pouze subjekty jako obce nebo stát, ale i celý soukromý sektor. Úplnost rozpočtu je velmi důležitá,

⁴⁵ Červenka, M. *Soustava veřejných rozpočtů*. Praha: Leges, 2009. 208 s. ISBN 978-80-87212-11-0.

abychom zachytili všechny příjmy a výdaje rozpočtu, aby nedošlo k zatajování informací. Jednotnost je vyžadována hlavně kvůli výkaznictví, jednotnosti docílíme dodržováním rozpočtové skladby. Dlouhodobá vyrovnanost je hlavní zásadou rozpočtové politiky. Jde o to sestavit vyrovnaný rozpočet, jako předpoklad zdravého hospodaření. Na rozdíl od fiskální politiky, která využívá schodkový rozpočet k podpoře ekonomiky. Publicita jako informovanost o přípravě, schválení a plnění rozpočtu je stanovena zákonem⁴⁶.

5.2 Rozpočtová skladba

Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů člení rozpočtová skladba neboli rozpočtová klasifikace. V ČR upravuje způsob třídění všech peněžních operací veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů, obcí, krajů, DSO atd. Rozpočtovou skladbu, která vyhovovala mezinárodnímu srovnání, upravovala vyhláška ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Od 18. 9. 2006 je platná vyhláška ministerstva financí č. 440/2006 Sb., o rozpočtové skladbě.

Rozpočtová skladba respektuje⁴⁷:

- zásadu jednotnosti a závaznosti – každý údaj rozpočtu má své jednoznačně identifikovatelné místo
- zásadu dlouhodobé stability třídění rozpočtu – důležité z hlediska časové srovnatelnosti, analýzy plnění rozpočtů
- potřeba agregace, sumarizace s využitím principu konsolidace, aby nedocházelo k několikanásobnému načítání některých operací
- zásadu srozumitelnosti
- zásadu kompatibility s mezinárodními statistickými standardy

5.2.1 Druhy třídění rozpočtové skladby

Platná rozpočtová skladba dnes využívá čtyři základní druhy třídění příjmů a výdajů⁴⁸.

---

⁴⁶ Červenka, M. *Soustava veřejných rozpočtů*. Praha: Leges, 2009. 208 s. ISBN 978-80-87212-11-0.

^{47, 46} Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

⁴⁸ Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

- odpovědnostní třídění – je v ČR povinné pouze u státního rozpočtu, pro územní samosprávu je toto třídění nepovinné
- druhové třídění – je základním tříděním, týká se všech peněžních operací, které třídí do tří okruhů: příjmů, výdajů a financování
- odvětvové třídění – výdaje se třídí všechny, příjmy pouze nedaňové a kapitálové příjmy obcí, krajů, DSO
- konsolidační třídění – kde prvky jsou tak zvané záznamové položky, toto třídění vylučuje duplicitu na základě interních transferů mezi fondy

5.2.2 Rozpočtový proces

Kroky rozpočtového procesu vyplývají z právních předpisů, a to ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů a ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů. Rozpočtovým procesem rozumíme činnosti, které jsou nezbytné k řízení hospodaření územního samosprávného celku v daném rozpočtovém období. V ČR se rozpočet sestavuje na jeden kalendářní rok, avšak rozpočtový proces trvá déle 1,5 – 2 roky. Fáze rozpočtového procesu jsou následující⁴⁹:

- sestavování (vypracování návrhu) rozpočtu
- publikování (zveřejnění návrhu) rozpočtu
- schvalování rozpočtu
- hospodaření s rozpočtovými prostředky a kontrola
- hodnocení rozpočtu (sestavení závěrečného účtu)

Sestavení návrhu rozpočtu a tvorbu podkladů pro tvorbu rozpočtu zpravidla provádí výkonný orgán obce nebo kraje, většinou finanční odbor. Podkladem pro návrh je rozpočtový výhled a rozpis platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria a jiné rozpočty (kraje, svazku obcí apod.). Schválení rozpočtu je v pravomoci zastupitelstva. Schválený rozpočet je vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový schodek musí být kryt finančními prostředky z minulých let, zabezpečenou půjčkou, úvěrem, finanční výpomocí, komunálními dluhopisy apod.⁵⁰

⁴⁹ Kinšt, J., Češková, M. *Rozpočtová skladba v roce 2011 a praktické příklady: publikace pro pracovníky orgánů státní správy, obcí, krajů a jejich organizačních složek*. 2011. 4. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, sv. Účetnictví (ANAG), ISBN 978-80-7263-638-9.

⁵⁰ Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů je povinností obce vypracovat rozpočtový výhled. Ten slouží jako střednědobé finanční plánování obce a dobrovolných svazků obcí. Sestavuje se na dobu 2 – 5 let následujících po roce, na který je schválen roční rozpočet. Pomocí rozpočtového výhledu obec zvažuje své potřeby a možnosti finančního zabezpečení, zvažují své výdaje a pro ně použitelné příjmy pro delší časové období než jeden rok. Podrobnost členění rozpočtového výhledu zákon neupravuje⁵¹.

Nebude-li rozpočet obce nebo dobrovolného svazku obcí schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se jejich hospodaření v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria. Pravidla rozpočtového provizoria musí být taková, ab nenarušovala plynulost hospodaření obce a na nich závislých subjektů.

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů, je obec povinna nechat si přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok. Předmětem zkoumání je např. kontrola hospodaření podle schváleného rozpočtu, hospodaření s finančními prostředky, nakládání s majetkem obce, vedení účetnictví atd., tato zkoumání platí lidé také pro dobrovolné svazky obcí. Obsah a způsob přezkoumání jsou stanoveny v zákoně č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí ve znění pozdějších předpisů. Kontrolu provádí buď nezávislý auditor za úplatu, nebo krajský úřad, který provádí kontrolu hospodaření bezplatně. Sestavení závěrečného účtu obce a dobrovolných svazků obcí je určitou formou konečné kontroly hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Návrh závěrečného účtu obce musí být po dobu nejméně přede dnem projednávání v zastupitelstvu obce zveřejněn v hodným způsobem a rozsahu na úřední desce a v elektronické podobě umožňující dálkový přístup. Zastupitelstvo obce projedná závěrečný účet za uplynulý kalendářní rok 30. června následujícího roku. Projednání závěrečného účtu se uzavírá vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením⁵²:

- bez výhrad
- s výhradami – musí být přijata nápravná opatření potřebná k nápravě zjištěných nedostatků

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je nedílnou součástí závěrečného účtu.

---

^{51, 50} Kinšt, J., Češková. *Rozpočtová skladba v roce 2011 a praktické příklady: publikace pro pracovníky orgánu státní správy, obcí, krajů a jejich organizačních složek*. 2011. 4. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, sv. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-638-9.

Zákon c. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.

Zákon c. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů.

6 Občanská společnost

Občanskou společnost lze chápat různými způsoby. Nejčastěji pak rozlišujeme dvě základní dimenze, jak lze tuto problematiku chápat a také zkoumat. První dimenze se zaměřuje spíše na problematiku veřejné sféry a jedná se o diskuzi občanů nad záležitostmi státu. Je zde patrné, že tradice této dimenze je odvozená od systému antické polis⁵³.

Naopak druhá dimenze více souvisí spíše s rozvojem politického myšlení v 18. století. Tento přístup pojímá občanskou společnost jako soukromou sféru ekonomických transakcí a sdružování, která vytlačuje stát do úzkých liberálních hranic⁵⁴.

Občanská společnost je tedy chápána jako: „*prostor pro aktivity a účast občanů, kdy jednotlivý občan může ovlivnit podmínky, v nichž žije, a to jak přímo, vlastní účastí v organizaci, tak nepřímo, politickým tlakem na nastolení agendy, která bude odrážet témata a konflikty, jež jsou hluboce zakořeněny ve společnosti*“⁵⁵.

6.1 Funkce občanské společnosti

Najít v odborné literatuře přehledný souhrn hlavních funkcí občanské společnosti není tak lehké, jak by se mohlo zdát. Autoři totiž většinou poté, co se vypořádají s definicí, přikročí rovnou k řešení problémů v oblasti, která je předmětem jejich zájmu, a zaobírají se tak jen určitým aspektem občanské společnosti. M. Skovajsa a K. Müller se oproti tomu snaží postihnout občanskou společnost jako celek, a tak si všímají fungování občanské společnosti hned v několika rovinách. Shrnující a utřídňující Skovajsovův příspěvek uvádí tři základní funkce organizované občanské společnosti (tvořené hlavně neziskovými organizacemi): poskytování služeb, advokační funkce (prosazování a obhajování zájmů občanů) a budování komunity (vytváření vztahů mezi jednotlivci)⁵⁶. Tyto funkce v podstatě odpovídají zvolené definici.

K. Müller se na věc dívá z poněkud jiného pohledu a zmiňuje čtyři hlavní funkce, kterými se navíc snaží dokázat význam občanské společnosti pro demokracii a zároveň usiluje o zdůraznění její hodnoty. Vzhledem ke své první (obránné) funkci má občanská společnost zajistit, aby státní moc příliš nebyla, poněvadž politická moc má tendenci k centralizaci,

---

⁵³ Strnadová, L. *Současné podoby občanské společnosti*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. str. 15.

⁵⁴ Strnadová, L. *Současné podoby občanské společnosti*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. str. 15.

⁵⁵ Dvořáková, V. *Evropeizace veřejné sféry*. Praha: C. H. Beck, 2010. str. 30.

⁵⁶ srov. Skovajsa, M.: *Organizovaná občanská společnost: teorie a vývoj*. In: Skovajsa, M. (ed.): *Občanský sektor*. Praha: Portál, 2010, s. 42.

čímž roste riziko jejího zneužití. Občanská společnost by tedy měla být zárukou nezávislosti⁵⁷.

Druhou funkcí je funkce legitimizační, kdy občanská společnost vytváří společenské zdroje politické moci a legitimizuje tak státní moc. Moc vlády je legitimní pouze tehdy, když má důvěru občanů a když je v souladu s veřejným míněním. „*Aby bylo možné takové veřejné mínění formulovat, musí občanská společnost představovat poměrně bohatou strukturu, kde dochází k vyhledávání, pojmenovávání a ověřování společenských zájmů a priorit, které podmiňují a ospravedlňují demokratický stát i politiku vlády*“⁵⁸. Vláda by tedy měla správné fungování občanské společnosti podporovat, protože bez ní je téměř nemožné zaručit demokratické fungování státu.

Občanská společnost také umožňuje „*efektivnější zapojení občanů do správy veřejných věcí, než jaké mu zajišťují etablované politické strany*“⁵⁹. Podle K. Müllera je občanská společnost na Západě považována za záruku svobody a demokracie a „*málokdo ze současných sociálních vědců a politiků pochybuje o tom, že demokracie vystačí s pouhou soutěží politických stran, jež je občanům částečně zprostředkována médii a do níž občané jednou za čas vstoupí prostřednictvím voleb*“⁶⁰. Samotné volby tedy nejsou dostatečnou zárukou toho, aby demokracie byla opravdu vládou lidu. Úkolem občanské společnosti tedy je zajistit decentralizaci moci, aby byl jednotlivcům umožněn snadný přístup ke správě věcí.

Poslední zmiňovaná funkce se svou podstatou od těch předchozích poněkud liší: už se přímo nevztahuje ke státu a státní moci, spíše zdůrazňuje psychologizující aspekt občanské společnosti. Integrační funkce jako by byla pouhým vedlejším efektem fungující občanské společnosti, ale efektem velmi důležitým. V rámci občanské společnosti totiž dochází k vytváření vztahů přináležitosti a loajality a při pozitivní zkušenosti s aktivitou na společenském dění člověk poznává, že společná činnost ve společném zájmu má smysl⁶¹. V důsledku toho pak jedinec získává i pocit přináležitosti k celé společnosti. Pocity sounáležitosti a zakořeněnosti ve společenských strukturách se jeví jako ještě zásadnější v kontextu atomizující se postmoderní společnosti, a proto je žádoucí tuto funkci občanské společnosti zdůraznit. Tento argument je možné podložit i teorií sociálního kapitálu, podle

---

⁵⁷ srov. Müller, K. jr.: *Češi a občanská společnost: pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton, 2003, s. 215.

⁵⁸ srov. Müller, K. jr.: *Češi a občanská společnost: pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton, 2003, s. 215.

⁵⁹ Müller, K. jr.: *Češi a občanská společnost: pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton, 2003, s. 217.

⁶⁰ Müller, K. jr.: *Češi a občanská společnost: pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton, 2003, s. 218.

⁶¹ Müller, K. jr.: *Češi a občanská společnost: pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton, 2003, s. 219.

kteře má síť vztahů a vytváření pout s ostatními lidmi hodnotu samo o sobě a je výhodné jak pro jednotlivce, tak pro celou společnost⁶².

K. Müller si je vědom svého veskrze pozitivního přístupu, který v této kapitole zaujímá, a proto se ho v závěru snaží vyrovnat poněkud skeptičtějším pohledem a nabízí alternativní pohled na občanskou společnost: „*Koncept občanské společnosti je reflexí základních rizik a úskalí demokracie a možných selhání procesu demokratického politického rozhodování. Jde o nekontrolovaný růst politické moci, ztrátou legitimacy a krizi důvěry, úbytek občanské participace a konečně společenskou atomizaci nebo dokonce anomii.*“⁶³ Občanskou společnost je tedy možné vnímat jako obranu proti značné části toho, co se v demokratické společnosti může zvrtnout. Její nezbytnost je však i v této pesimističtější perspektivě zdůrazněna: bez občanské společnosti by demokracie existovala jen v teoretických konstruktech.

Je patrné, že teoretikové mají ohledně občanské společnosti poměrně velká očekávání a považují ji za univerzální nástroj ke zlepšení mnoha nešvarů současné společnosti. V dnešní době jsou hlavní cennou komoditou informace a díky informačním technologiím jsou vcelku snadno dostupné velkému množství lidí. Lidí, kteří již nemusí obětovat většinu svého času tomu, aby uživili sebe a rodinu, a kteří se tak mohou rozhodnout, jestli svůj volný čas věnují např. tomu, aby ve svém okolí ve spolupráci s ostatními změnili část reality k lepšímu. Tito lidé se díky dostupným informacím a volnému času mohou více zajímat o dění kolem sebe, třeba o to, jak se zástupci lidu starají o jejich záležitosti. Občanská společnost by tedy v současnosti měla mít lepší podmínky, než kdykoli dříve. Snad právě proto je o občanskou společnost v akademických kruzích zvýšený zájem: je zde snaha skrze občanskou společnost vyřešit některé zásadní společenské problémy.

6.2 Organizace občanské společnosti

V rámci literatury se vede odborná diskuze o tom, jaké organizace lze zařadit do občanské společnosti a jaké jsou již za hranicemi jejího prostoru. Nejčastěji se tak spory vedou o to, zda lze zařadit do občanské společnosti církve, odbory a profesní organizace nebo také orgány samosprávy. Ve většině případů do občanské společnosti autoři řadí církve i odbory. Problém však nastává v případě samosprávy. Například Václav Havel či Petr Pithart

---

⁶² srov. Definitions of Social Capital. In: Social Capital Research[online]. 2004 [cit. 2015-11-04]. Dostupné z: <http://www.socialcapitalresearch.com/definition.html>

⁶³ Müller, K. jr.: *Češi a občanská společnost: pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton, 2003, s. 220.

samosprávu do občanské společnosti řadili⁶⁴. Přikláním se však k názoru Františka Šamalíka, který samosprávu z občanské společnosti vyčleňuje a umisťuje ji na spojovací linii mezi občanem a státem, tedy mezi občanskou společností a státem. Jedná se tedy o určitý hraniční a spojovací prvek⁶⁵.

Šamalík navrhuje šestičlennou kategorizaci organizací občanské společnosti:

- Odbory
- Zájmové asociace a profesní sdružení
- Jednoúčelové organizace
- Skupiny prosazující určitý veřejný zájem
- Ideologické skupiny
- Intergovernmental Lobbying Organizations (mezivládní lobby)

Ačkoliv tato kategorizace může leckos čtenáři prozradit i nadále nedošlo k představení reálných organizací, které vykonávají funkce občanské společnosti. V demokratickém státě tuto funkci zastává velmi mnoho možných občanských institucí či organizací.

Mezi nejdůležitější organizace, které vykonávají funkce občanské společnosti a často jsou také nazývané nestátní neziskové organizace, patří:

- Občanské sdružení
- Nadace
- Nadační fond
- Obecně prospěšná společnost
- Církevní právnická osoba

Dále mezi nejdůležitější organizace pohybující se v prostoru občanské společnosti můžeme zařadit:

- Komory i komory profesní
- Odbory
- Školské právnické osoby
- Veřejné výzkumné instituce
- Vysoké školy (veřejné)

---

⁶⁴ Strnadová, L. *Současné podoby občanské společnosti*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. str. 115.

⁶⁵ Šamalík, F. *Občanská společnost v moderním státě*. Brno: Doplněk, 1995. str. 159 – 197.

6.3 Historie občanské společnosti na našem území

6.3.1 Občanská společnost do roku 1900

Obecně byl pro rozvoj občanské společnosti v Čechách zásadní zejména vývoj od 19. století. Nicméně i před tímto obdobím je možné nalézt prvky občanské společnosti, a to hlavně v aktivitách církevních institucí a nábožensky motivované dobročinnosti. „Z křesťanské motivace vznikaly špitály, útulky a domovy pro přestárlé nebo chudé jedince, leprosária, dobročinná bratrstva a jiné ústavy a spolky⁶⁶.“ Postupně se do podobných činností začal zapojovat i král, šlechta a města, od osvícenství pak začal plnit sociální funkce také stát. Tyto aktivity ale spadají spíše do oblasti organizované občanské společnosti a jejich cílem bylo zmírňování konkrétních negativních dopadů tehdejší společnosti, takže nejspíš ještě nelze mluvit o občanské společnosti ve smyslu arény pro prosazování vlastních zájmů.

Signifikantní byl tedy až vývoj v 19. století, kdy začal český národ usilovat o emancipaci v rámci habsburské monarchie a kdy také dochází k formování občanské společnosti. K. Müller se snaží pojmenovat vnější i vnitřní faktory, které měly na tento proces vliv. Jako stěžejní vnímá podmínky, ve kterých docházelo k nedostatečné identifikaci české společnosti se státem a jeho institucemi. Tyto podmínky podle něj vznikly v důsledku několika spolupůsobících faktorů. Svou roli sehrálo tehdejší pojetí národa jako kulturní nepochitické entity a výsadní postavení německo-jazyčného obyvatelstva v Rakousku, což umožňovalo národní diverzifikaci. Vliv měl i agrární charakter české společnosti, který byl doprovázen jistou segregací (český venkov vs. německá města). V neposlední řadě je třeba změnit i emancipaci české společnosti na jazykovém základě⁶⁷. Rodící se občanská společnost tak stála mimo stát, ale ne v tradičním smyslu opozice, ale zcela mimo struktury. To se později ukázalo jako signifikantní.

Většinou je vznik občanské společnosti dáván do souvislosti se vznikem měšťanské třídy, která má díky svým dostatečným finančním zdrojům více volného času, a může se tak věnovat svým zájmům a aktivitám. V Rakousku byl však nástup liberálního měšťanstva zpomalen tehdejší konzervativní politikou. Nepřítomnost silného měšťanstva zpomalen tehdejší konzervativní politikou. Nepřítomnost silného měšťanstva pak vedla k opožděné modernizaci a liberalizaci společnosti a ke konstituci byrokratického aparátu jako páteře monarchie. Tohle vše spolu s nedostatkem osvícenských tradic a důrazem na jazykovou

---

⁶⁶ Skovajsa, M.: *Organizovaná občanská společnost: teorie a vývoj*. In: SKOVAJSA, M. (ed.): *Občanský sektor*. Praha: Portál, 2010, s. 49.

⁶⁷ srov. Müller, K. jr.: *Češi a občanská společnost: pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton, 2003, s. 170-171

emancipaci vedlo k tomu, že hlavním činitelem emancipace se stala česká inteligence, která však kvůli své minimální identifikaci s monarchií často volila politiku pasivního odporu a politiku neodpovědnosti, což mělo podle Müllera značný vliv na formování politické kultury⁶⁸. K. Müller následně popisuje toto klíčové období takto: „*Česká společnost zde procházela demokratizací na národním principu a politizací mimo oficiální struktury státu, což oboje zásadně ovlivnilo proces její emancipace*⁶⁹.“ Hlavním problémem tedy bylo, že přestože se české společnosti dařilo získávat jakousi autonomii, nedošlo zároveň k vytvoření odpovídajícímu vztahu ke státu, který je pro fungování občanské společnosti nezbytný.

I z tohoto důvodu se K. Müller zdráhá ztotožňovat emancipaci národa s emancipací občanské společnosti. Považuje nesamozřejmost existence českého národa spojený s pocitem ohrožení za tak silný prvek, že nacionalismus a národní jednotu vidí na pozadí všech politických změn. „*Autonomní český stát byl tehdy ideálem, který byl ze strany národní a politické elity české společnosti prosazován příliš dlouho v rozporu s realitou*⁷⁰.“ Občanská společnost totiž nevzniká na základě sledování nějakého ideálu, ale konkrétní aktivitou, kdy při respektování formálních pravidel usiluje o prosazování každodenních zájmů. Zatímco idea může nepochybně fungovat jako pojící prvek, takto propojené společenství lidí ještě nutně nemusí být občanskou společností, protože nevyvíjí žádnou aktivitu ve prospěch svých dílů.

Dalším ne zcela pozitivním důsledkem národního boje bylo vytvoření situace, kdy již v podstatě nehrála roli politika, ale střet kultur. Tím pádem nešlo o politiku ve smyslu střetu zájmů, ale o prosazení jednotného a harmonického národa, kdy byl národní zájem nad zájmem individua. K. Müller proto zpochybňuje existenci občanské společnosti v této fázi vývoje: „*Česká občanská společnost té doby byla výrazně limitována jejím národně-organickým charakterem, a její ‚občanskost‘ byla díky tomu charakterizována značným nedostatkem smyslu pro názorový a zájmový pluralismus a to nejen navenek, ale také uvnitř sebe samé*⁷¹.“ Přestože tedy v 19. století došlo k převratnému politickému, kulturnímu, ekonomickému i sociálnímu vzestupu, nedá se ještě, kvůli převládající a požadované uniformě cíle v podobě svobodného národního státu, mluvit o rozvinuté občanské společnosti, která vyžaduje pluralitu názorů a usilování o naplňování individualizovaných cílů.

K. Müller tuto problematiku pojímá značně konceptuálně a pod občanskou společností vidí opravdu onu arénu, ve které má jedinec možnost se spolčit s ostatními a prosadit tak své zájmy. Nicméně v rámci procesu emancipace národa vznikalo velké množství spolků, které si

---

⁶⁸ srov. Müller, K. jr.: *Češi a občanská společnost: pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton, 2003, s. 170-171

⁶⁹ Müller, K. jr.: *Češi a občanská společnost: pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton, 2003, s. 172

⁷⁰ Müller, K. jr.: *Češi a občanská společnost: pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton, 2003, s. 174

⁷¹ Müller, K. jr.: *Češi a občanská společnost: pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton, 2003, s. 176

právě práci na národnostní otázce kladly za cíl. M. Skovajsa, který se zaměřuje právě na podobu organizované občanské společnosti, situaci popisuje takto: „*stále existovaly cechy, vědecké akademie a zednářské lóže, vznikala známá sdružení, jako např. Společnost vlasteneckého muzea nebo Matice česká, Měšťanská beseda sdružovala příslušníky sociálních a intelektuálních elit, objevil se vlastenecký pěvecký spolek Hlahol a tělocvičný spolek Sokol, umělci vytvořili Uměleckou besedu, atp*⁷²“. Největší rozmach pak nastal v 60. letech 19. století, kdy se zakládaly spolky kulturní, nacionální, zábavní, profesní, muzejní, střelecké, divadelní, pohřební, ženské a mnohé další. Vznikla česká pobočka Mezinárodního červeného kříže, první hasičský sbor, odbory hájící zájmy zaměstnanců a rozvíjely se metody fundraisingu jako jsou veřejné sbírky (např. Národní divadlo), benefiční plesy, bazary, dražby a loterie⁷³. Společnost tedy byla propojena na mnoha úrovních a obyvatelům bylo umožněno se scházet v nejrůznějších organizacích a sdílet své názory, nicméně vazby na stát mohly být vytvořeny až po vzniku samostatného Československa.

6.3.2 Občanská společnost ve 20. století

Ve dvacátém století občanská společnost pokračuje ve svém rozvoji. Stává se z hlediska náplně činnosti a zaměření spolků i z hlediska jejich organizačního uspořádání, mnohem komplexnější a pestřejší. Určitou brzdou rozvoje občanské společnosti se stala první světová válka, avšak od vzniku samostatného Československa v roce 1918 došlo k dalšímu rozvoji a pokroku občanské společnosti. Došlo k určitým změnám v chápání těchto organizací. Zásadní změnou byla mnohem lepší organizace v rámci těchto spolků. Docházelo k vytváření složitých struktur uvnitř spolku a fungování spolků a aktivizace členů byla na vysoké úrovni. V období první republiky rovněž došlo k určité polarizaci, kterou zapříčinilo rostoucí sociální a etnické napětí. Občanská společnost a její organizace se začaly značně diferencovat podle příslušnosti k různým politickým stranám a ideologiím⁷⁴. Nesmíme rovněž zapomínat na to, že v Československu kromě Čechů a Slováků žila také početná německá menšina, Židé a jiné další etnické skupiny. Tento fakt se rovněž přenesl na úroveň občanské společnosti. Proto se mnoho spolků, organizací a sdružení občanské společnosti ustavovalo na

---

⁷² srov. Skovajsa, M.: *Organizovaná občanská společnost: teorie a vývoj*. In: Skovajsa, M. (ed.): *Občanský sektor*. Praha: Portál, 2010, s. 50-53.

⁷³ srov. Skovajsa, M.: *Organizovaná občanská společnost: teorie a vývoj*. In: Skovajsa, M. (ed.): *Občanský sektor*. Praha: Portál, 2010, s. 50-53.

⁷⁴ Skovajsa, M. *Občanský sektor*. Praha: Portál, 2010. str. 52.

etnickém principu. Tato národnostní pluralita sice zvyšovala napětí ve společnosti, ale rovněž vytvářela konkurenční prostředí, které podporoval rozvoj a růst organizací.

První velkou ránou pro rozvoj občanské společnosti u nás bylo nastolení Protektorátu Čech a Moravy v roce 1939. Tímto krokem byl zlikvidován demokratický politický systém a s ním spojena ochrana lidských a občanských práv a svobod. Ačkoliv nová ideologie sebe sama identifikovala jako lidové hnutí, občanský a sdružovací život, díky nacionálnímu socialismu importovanému z hitlerovského Německa, utrpěl a došlo k jeho utlumení a zrušení mnoho organizací. Byly vytvářeny umělé centralizované organizace, které plně ovládaly občanskou společnost. Tyto organizace však byly pod vedením veřejné správy. O svobodné občanské společnosti v období protektorátu nemohla být řeč.

Po skončení druhé světové války začala nadšená obnova předválečných organizací občanské společnosti. Mělo dojít k renesanci různých forem svobodných občanských aktivit. Státní organizace, pod taktovkou komunistické strany, se však připravovaly na převzetí moci ve státě a svobodná občanská společnost tento cíl mohla značně zkomplikovat. Proto docházelo k zdržování rozvoje a byla citelná snaha o zachování centralizovaných organizací z dob Protektorátu Čech a Moravy. Hlavním cílem tehdejší veřejné správy byla co největší centralizace občanské společnosti. I přesto došlo k obnovení a vzniku mnoha organizací. Rok 1948 však znamenal konec poválečné obnovy svobodné občanské společnosti. Nový komunistický stát začal postupně likvidovat společenskou pluralitu a všechny zdroje možné opozice prostřednictvím přímých represivních zásahů i nově přijímaných zákonů, mezi nimiž byl nejdůležitější zákon č. 68/1951 Sb., o dobrovolných organizacích a shromážděních, který nahradil dosavadní právní úpravu ještě z dob Rakousko – Uherska⁷⁵. Největší změnou pak bylo to, že byla zrušena ohlašovací povinnost při zakládání organizací občanské společnosti a bylo nutné povolení orgánů veřejné správy. Tento fakt zcela jednoznačně narušil rozvoje občanské společnosti a zahájil období její stagnace. Organizace, které komunistickému režimu nevyhovovaly, byly zrušeny či včleněny do nově vzniklých masivních a centralizovaných společenských svazů, které byly plně podřízeny komunistickému režimu. K částečné obnově občanské společnosti došlo v období Pražského jara v letech 1967 – 1969. Došlo k obnovení či vzniku některých zrušených a zakázaných organizací, avšak tyto snahy byly potlačeny sovětskou invazí v roce 1968 a následnou normalizací, která znamenala návrat k represivní autoritářské vládě jedné strany⁷⁶.

---

⁷⁵ Skovajsa, M. *Občanský sektor*. Praha: Portál, 2010. str. 56.

⁷⁶ Skovajsa, M. *Občanský sektor*. Praha: Portál, 2010. str. 57.

Pokupací režim si byl vědom toho, že v očích veřejnosti nemá dostatečnou legitimitu, a proto bylo nutné zabránit svobodným občanským aktivitám. Systematicky se snažil potlačovat takové organizace a občanské aktivity, které by ho mohly ohrozit a narušit jeho vládu. Pro svobodnou občanskou společnost to bylo v počátečním období normalizace velice obtížné a prakticky přestala existovat. Její místo zaujaly znovu masové společenské organizace, které byly sdruženy v Národní frontě⁷⁷. Režim však nebyl schopen přivodit absolutní zkázu občanské společnosti a po počátečním šoku, začalo docházet k určitým svobodným občanským projevům. Ve spojení s postmoderní revolucí a orientací na nová témata jako ekologie, došlo k určité obnově právě v oblasti organizací, které se snažily chránit přírodu. I pod dlouhodobým velkým tlakem si dokázala udržet svou pozici církve, která mimo samotnou náboženskou činnost také organizovala petice a publikovala samizdatové materiály⁷⁸.

Z politického hlediska pak asi nejdůležitější roli odehrála nezávislá občanská iniciativa Charta 77. Ačkoliv se nejednalo o nijak masivní organizaci a ani síť aktivistů nebyla příliš rozsáhlá, nedokázal režim na tuto iniciativu adekvátně reagovat a do jisté míry tato iniciativa předznamenala pád komunistického režimu. V 80. letech pak stát přestal být postupně schopen bránit oné spontánní svobodné občanské společnosti a začaly se objevovat další a další svobodné občanské organizace⁷⁹. Aktivizace občanů dosáhla takové úrovně, že se začala konat i různá veřejná protirežimní shromáždění. Tyto projevy svobodné občanské společnosti vyústily k ustavení občanské organizace Občanské fórum, která spojila síly bojující proti komunistickému režimu a vytvořila tak určitou platformu, ze které se v budoucnu vyvinuly důležité organizace občanské společnosti. Tento tlak nemohl nedemokratický režim vydržet, a proto došlo v roce 1989 k jeho zhroucení. Tento rok zahájil další kapitolu rozvoje svobodné občanské společnosti u nás.

6.3.3 Občanská společnost po roce 1989

Jak již bylo v předešlé kapitole řečeno, obnova svobodné občanské společnosti po 50-ti letech nebyla ničím jednoduchým. Ačkoliv je patrné, že bylo možné vycházet z historie a znovuoobnovení občanské společnosti se mělo od čeho odrazit, nebyl to, jak se později ukázalo, vůbec jednoduchý úkol. Dokonce můžeme říci, že i dnes tento proces nadále trvá.

---

⁷⁷ Skovajsa, M. *Občanský sektor*. Praha: Portál, 2010. str. 57.

⁷⁸ Skovajsa, M. *Občanský sektor*. Praha: Portál, 2010. str. 58.

⁷⁹ Císař, O. *Politický aktivismus v České republice*. Brno: *Centrum pro studium demokracie a kultury*, 2008.

Tento vývoj po roce 1989 můžeme rozdělit do několika etap, které nám pomůžou s orientací v porevoluční obnově občanské společnosti:

- 1. etapa (1990 – 1992) – období revolučního entusiasmů. Toto období se projevuje velmi liberálním přístupem státu k občanské společnosti a občanským organizacím⁸⁰. Důležitým trendem byl rovněž přísun zahraniční finanční podpory pro organizace občanské společnosti.
- 2. etapa (1993 – 1996) – období tzv. váhání. Toto období se vyznačuje diskuzí nad podobou a chápáním občanské společnosti. Období se neslo v duchu debaty Václava Havla a Václava Klause. Premiér Klaus reprezentoval jakýsi rezervovanější vztah vůči občanské společnosti, naopak V. Havel byl opačného názoru. Stát i nadále podporoval finančně občanský sektor, avšak ne již tak aktivně, jako v předešlé periodě.
- 3. etapa (1997 - 2001) – období legislativních změn. V tomto období se v ČR začalo mnoho pozornosti věnovat legislativní úpravě a regulaci občanské společnosti, respektive neziskovému sektoru. Jsou schvalovány novely či nové právní předpisy, které určují fungování, ale i financování organizací občanské společnosti.
- 4. etapa (2002 – 2004) – období decentralizované státní správy. Dochází k decentralizaci veřejné správy, což značně ovlivňuje i občanskou společnost a neziskový sektor v regionech. Přípravy země na vstup do EU a s tím spojený postupný odchod zahraničních dárců nutí organizace změnit strategii získávání prostředků. Příprava na čerpání strukturálních fondů Evropské unie.
- 5. etapa (2005 – nyní) – období po vstupu do Evropské unie. Toto období se vyznačuje hlavně soustředěním na vliv EU a snahu získat prostředky z fondů. V neposlední řadě v tomto období dochází k navazování spolupráce české občanské společnosti s občanskými společnostmi v členských zemích. Jedná se o určitou snahu zapojit se do mezinárodní občanské společnosti.

---

⁸⁰ Příkladem může být založení Nadačního investičního fondu, který obdržel od vlády 1% akcií z privatizace a měl z této sumy finančně podporovat občanský sektor, hlavně tedy nadace. Cílem tedy byla podpora finanční nezávislosti nadací, aby do budoucna mohly podporovat růst občanské společnosti a neziskového sektoru.

7 Charakteristika obce Postřekov

V zeměpisné šířce 49°27'30" a zeměpisné délce 12°48'24" leží v pohraniční části okresu Domažlice, v podhůří Českého lesa obec Postřekov, která je největší a jedna z nejlidnatější chodskou vesnicí. V těsné blízkosti Postřekova leží ves Mlýnec, která po roce 1945 splynula s Postřekovem. Mlýnec (německy Linz) je připomínán roku 1379 jako poddaná ves pivoňského kláštera a poběžovického panství. Do roku 1945 byl Mlýnec německou vesnicí. V roce 1946 byli Němci vysídleni a Mlýnec byl osídlen převážně rodinami z Postřekova. Obě obce dělily od sebe louky a Mlýnecký potok. Tento prostor byl od začátku šedesátých let postupně zastavěn novými rodinnými domky a tím se obě vesnice propojily v jeden celek. Každoročně se na sv. Trojici koná ve Mlýnci pouť. Na tomto místě byli pochováni 3 ruští vojáci, kteří bojovali ve válce proti Napoleonovi.

K 31. prosinci 2014 v Postřekově žilo 1122 obyvatel, rozkládá se na ploše 1892 ha, v nadmořské výšce 470 m.n.m. V Postřekově bylo od šedesátých let 20. století postaveno 150 nových rodinných domků. Obec je známa v dnešní době výrobou látek z přírodních materiálů a krajkářstvím. V Evropě (ale i v Indii) ji proslavili hlavně řemeslníci; zedníci-šamotáři a komínáři.

V obci, tak jako i na celém Chodsku, jsou stále živé lidové tradice. Zvláště slavení masopustu v Postřekově je pověstné svým čtyři dny trvajícím veselím. Na bohaté chodské lidové tradice navazuje folklórní soubor, který rozdává radost z písní a tance více než 60 let. Okolní krajina spolu se zachovalým životním prostředím dává předpoklady k rozvoji turistického ruchu.

Pod obcí směrem na Klenčí je přírodní rezervace Postřekovské rybníky. V tomto útvaru se nachází vzácná fauna a flóra, kterou jinde v Čechách nenajdete. Rezervace byla 25. září 1990 vyhlášena jako chráněný přírodní výtvar.

7.1 Analýza vývoje rozpočtu obce Postřekov

Účelem této analýzy je zjistit, jak se vyvíjel rozpočet v oblasti příjmů a výdajů, jak byly využívány prostředky v rozpočtu města a následné stanovení prognózy budoucího vývoje.

7.1.1 Vývoj běžných příjmů v letech 2012-2014

7.1.1.1 Běžné příjmy v roce 2012

Obec Postřekov získala na běžných příjmech v roce 2012 celkem 12 382 740 Kč. Běžné příjmy jsou tvořeny daňovými příjmy, jejichž částka činila 9 106 690 Kč, dále nedaňovými příjmy, jejichž celková výše byla 1 732 680 Kč a v neposlední řadě taktéž dotacemi, jejichž celková výše činila 1 543 370 Kč.

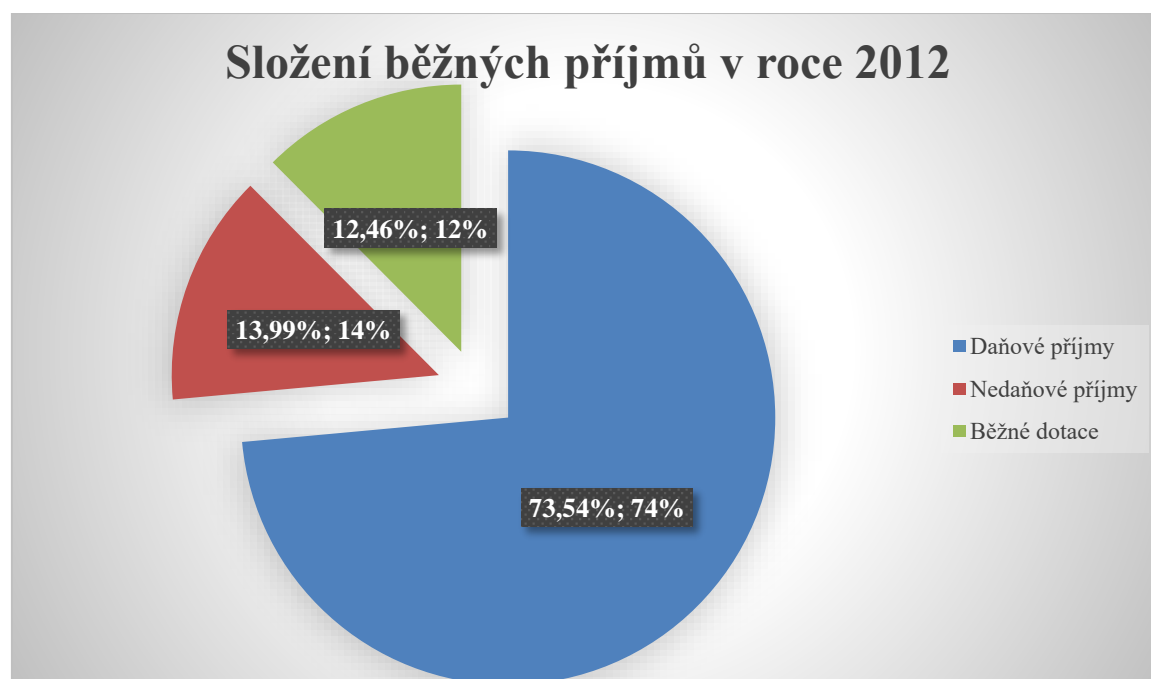
Tabulka č.5: Složení běžných příjmů v roce 2012

Druh běžného příjmu	Rozpočet (v Kč)
Daňové příjmy	9 106 690
Nedaňové příjmy	1 732 680
Běžné dotace	1 543 370
Celkem	12 382 740

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Pro přehled je sestaven graf, ve kterém je procentuální vyjádření jednotlivých položek běžných příjmů:

Graf č.1: Poměr jednotlivých položek běžných příjmů v roce 2012

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Základní část daňových příjmů obcí je tvořena podílem na tzv. sdílených daních, které dostává obec pro přerozdělení z centrálního rozpočtu a jsou jimi daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob z podnikání, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků a daň z příjmů fyzických osob vybírané srážkou a výlučné daně, o něž se obec se státem nedělí.

V následující tabulce jsou uvedeny některé příjmy z výběru daní. V roce 2012 (ke dni 31. 12. 2012) bylo evidováno celkem 1129 obyvatel, kteří byli hlášeni k trvalému pobytu na území obce. Z uvedených dat jsem zjistil, jakou částku by hradila jedna osoba na jednotlivých daních.

Tabulka č. 6: Některé daňové příjmy v roce 2012

Některé daňové příjmy	Skutečnost (v Kč)	Výběr na 1 osobu (v Kč)
DPH	3 739 670	3 313
DPFO závislá	1 808 390	1 602
DPFO z kapitálových výnosů	193 590	172
DPFO OSVČ	88 970	79
DPPO	1 899 180	1 683
DP obyvatel	147 630	131
Daň z nemovitostí	740 100	656

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Dále jsou součástí daňových příjmů správní poplatky. V roce 2012 obec vybrala tyto správní poplatky, jejichž celková výše činila 2 550 Kč, dále poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa, které činily 46 660 Kč.

Obec má též příjmy z výběru místních poplatků, kam patří například poplatky za psy, jejichž výše činila 24 550 Kč, dále poplatky za užívání veřejného prostranství, které činily 6 050 Kč. Největší příjmy měla obec za poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, které činily 382 810 Kč.

Dalším druhem běžných příjmů jsou nedaňové příjmy, sem spadají příjmy například z poskytování služeb a výrobků, které činily 1 133 760 Kč nebo příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí, které činily 368 430 Kč. V následující tabulce jsou uvedeny některé další nedaňové příjmy a jejich částka.

Tabulka č. 7: Některé nedaňové příjmy v roce 2012

Druh	Částka (v Kč)
Služby (prodej dřeva, zboží, popelnic, poskytnutí ubytování)	1 148 000
Nájemné - bytové	368 430
Nájemné - nebytové	8 300
Ostatní	69 910
Úroky	74 870
Pokuty (sankční platby)	500

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Běžné dotace jsou tvořeny státními prostředky a dotacemi z Plzeňského kraje a dalších subjektů. Celková částka, kterou činily běžné dotace poskytnuté obci, činila 1 543 370 Kč, jejich jednotlivé výše a účel, na který byly poskytnuty, jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 8: Běžné dotace 2012

Účel	Částka
Školství a státní správa	347 000
Euroregion Šumava	70 000
Ostatní	1 126 370
Celkem běžné dotace	1 543 370

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

V rámci finančního vypořádání roku 2012 obec vracela do státního rozpočtu částku 6 100 Kč a za ostatní nezařazené činnosti 850 Kč.

7.1.1.2 Běžné příjmy v roce 2013

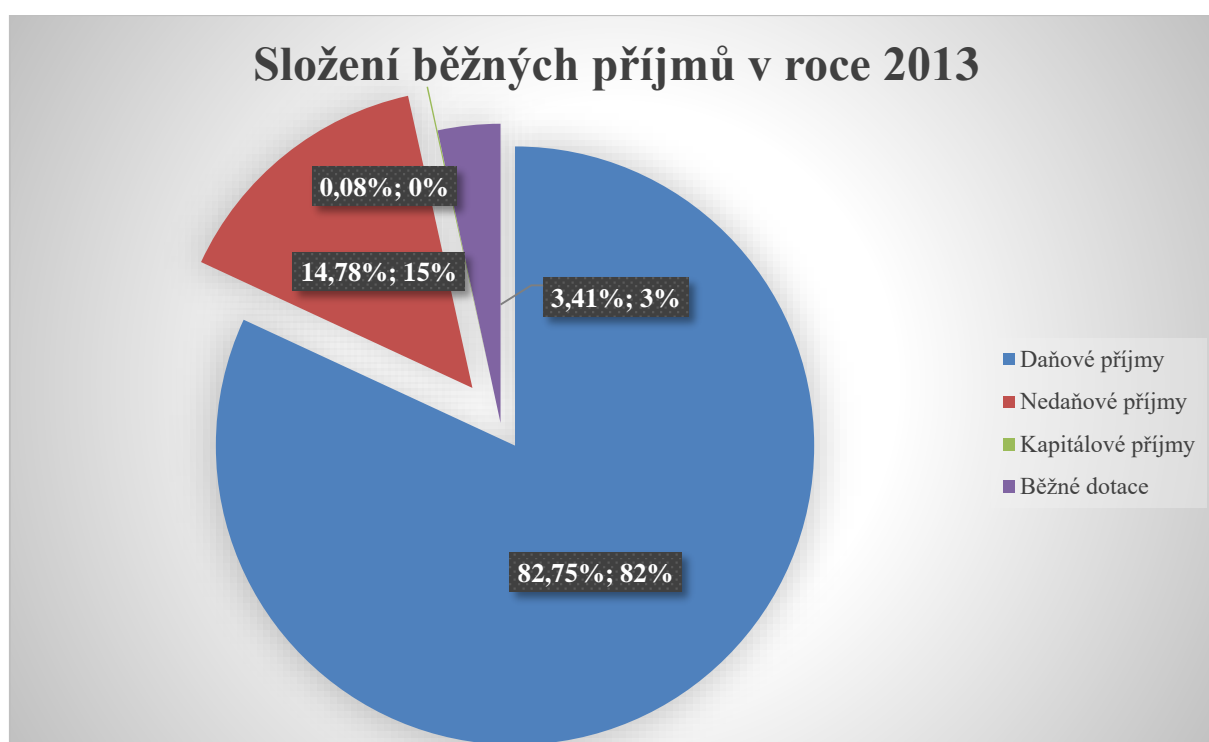
V roce 2013 činila celková částka běžných příjmů 13 298 402 Kč, z toho výše daňových příjmů byla 11 004 603 Kč, výše nedaňových příjmů činila 1 830 315 Kč, kapitálové příjmy tvořily 10 200 Kč a výše běžných dotací činila 453 284 Kč.

Tabulka č. 9: Složení běžných příjmů v roce 2013

Druh běžného příjmu	Rozpočet (v Kč)
Daňové příjmy	11 004 603
Nedaňové příjmy	1 830 315
Kapitálové příjmy	10 200
Běžné dotace	453 284
Celkem	13 298 402

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Graf č. 2: Poměr jednotlivých položek běžných příjmů v roce 2013

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Daňové příjmy, konkrétně příjmy z daňových výnosů podle daňových zákonů, jsou tzv. příjmy neopětované. To znamená, že tyto příjmy nejsou vázány opětovným výdajem (např. poskytnutím služby, zboží, apod.). Daňové příjmy jsou hlavní zdrojem financování výdajů obce v samostatné působnosti, a to nejen výdajů neinvestičních, ale i výdajů investičního charakteru.

V následující tabulce jsou uvedeny některé daňové příjmy, a to z výběru daní pro rok 2013 a taktéž výběr na 1 osobu, který jsem zjistil z podílu skutečné výše a počtu obyvatel hlášených k trvalému pobytu k 31. 12. 2013, což bylo 1 121 obyvatel.

Tabulka č. 10: Některé daňové příjmy v roce 2013

Některé daňové příjmy	Skutečnost (v Kč)	Výběr na 1 osobu (v Kč)
DPH	4 972 885	4 436
DPFO závislá	2 317 670	2 068
DPFO z kapitálových výnosů	237 657	212
DPFO OSVČ	82 557	74
DPPO	2 055 633	1 834
DP obyvatel	135 470	121
Daň z nemovitostí	640 314	571

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Příjmy z výnosů z daní jsou rozhodujícím zdrojem k zabezpečení potřeb obce. Z tohoto důvodu je pro obec vývoj příjmů z daňových výnosů a způsob jejich přerozdělování strategicky významný.

Do daňových příjmů jsou zařazeny i místní poplatky, poplatky a odvody v oblasti využívání životního prostředí, příjmy ze správních poplatků. Mezi nejvýznamnější správní poplatky, které obec vybrala, patří poplatky vybírané OÚ, jejichž výše činila 2 500 Kč. Z místních poplatků, ze kterých plynou obci taktéž příjmy, jsou nejdůležitější poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, na kterých byla vybrána částka 381 158 Kč.

Dalším druhem příjmů jsou nedaňové příjmy, jejichž celková výše v roce 2013 byla 1 830 315 Kč. Z toho největší příjem 1 128 563 Kč byl z poskytování služeb a výrobků.

V tento rok měla obec i kapitálové příjmy ve výši 10 200 Kč. Byly to příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, konkrétně z prodeje pozemků. Některé další důležité nedaňové příjmy a jejich výše jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 11: Některé nedaňové příjmy v roce 2013

Druh	Částka (v Kč)
Služby (prodej dřeva, zboží, popelnic, poskytnutí ubytování)	1 128 563
Nájemné - bytové	341 223
Nájemné - nebytové	42 520
Ostatní	67 354
Úroky	55 514
Splátky	170 400

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Běžné dotace v roce 2013 byly tvořeny prostředky ze státního rozpočtu a Plzeňského kraje, stejně jako v předchozím. Jejich celková částka a účel, na které byly poskytnuty, jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 12: Běžné dotace 2013

Účel	Částka
Školství a státní správa	202 000
Úroky z úvěrů	240 000
Ostatní	11 284
Celkem běžné dotace	453 284

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

V rámci finančního vypořádání roku 2013 obec odváděla do státního rozpočtu prostředky v celkové výši 2000 Kč a z ostatní nezařazené činnosti 49 861 Kč.

7.1.1.3 Běžné příjmy v roce 2014

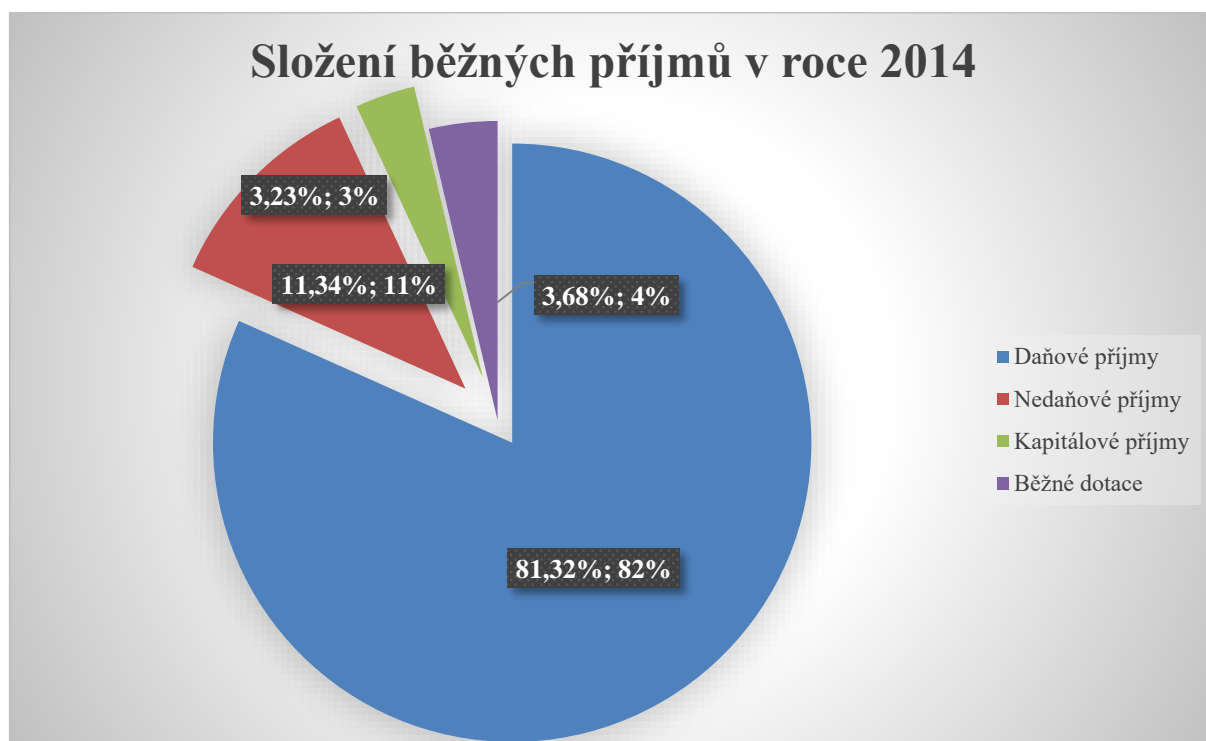
V roce 2014 byla celková výše běžných příjmů tvořena částkou 12 026 000 Kč. Tuto částku tvořily daňové příjmy ve výši 9 780 000 Kč, dále nedaňové příjmy ve výši 1 404 000 Kč, kapitálové příjmy tvořily 400 000 Kč a běžné dotace, tvořené dotacemi a příspěvky, jejichž celková výše činila 442 000 Kč.

Tabulka č. 13 : Složení běžných příjmů v roce 2014

Druh běžného příjmu	Rozpočet (v Kč)
Daňové příjmy	9 780 000
Nedaňové příjmy	1 404 000
Kapitálové příjmy	400 000
Běžné dotace	442 000
Celkem	12 026 000

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Graf č. 3: Poměr jednotlivých položek běžných příjmů v roce 2014

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Jednotlivé daně, které jsou vybírány městem a jsou součástí daňových příjmů, tvoří součást celkové částky běžných příjmů, v následující tabulce uvádím většinu z nich, doplněnou o výběr na 1 osobu, který byl zjištěn v závislosti na počtu obyvatel, kteří měli ke dni 31. 12. 2014 trvalý pobyt na území obce Postřekov, počet těchto obyvatel byl 1 121.

Tabulka č. 14: Některé daňové příjmy v roce 2014

Některé daňové příjmy	Skutečnost (v Kč)	Výběr na 1 osobu (v Kč)
DPH	4 300 000	3 836
DPFO závislá	2 000 000	1784
DPFO z kapitálových výnosů	220 000	196
DPFO OSVČ	60 000	54
DPPO	1 900 000	1 695
DP obyvatel	150 000	134
Daň z nemovitostí	600 000	535

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Na správních poplatcích byla vybrána částka, která činila 2 000 Kč. Důležitou částkou byly taktéž příjmy za provozované výherní automaty, které činily 140 000 Kč. Místní poplatky tvořily částku ve výši asi 408 000 Kč. Nejvýznamnějším příjmem v této oblasti byl příjem z poplatků za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, kteří činil 380 000 Kč.

Výše nedaňových příjmů byla v tomto roce nejnižší za sledované období 1 404 000 Kč. Naopak nejvyšší příjmy za sledované období byly kapitálové, které tvořily 400 000 Kč. Tyto příjmy byly tvořeny z prodeje pozemků.

Tabulka č. 15: Některé nedaňové příjmy v roce 2014

Druh	Částka (v Kč)
Služby (prodej dřeva, zboží, popelnic, poskytnutí ubytování)	1 034 000
Nájemné - bytové	173 000
Nájemné - nebytové	45 000
Úroky	60 000s
Ostatní	92 354

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Běžné dotace v roce 2014 vykázaly částku v celkové výši 442 000 Kč. Tvořily je poskytnuté dotace z Plzeňského kraje a státní prostředky, celkový přehled poskytnutých prostředků a dotací i s jejich částkami je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 16 : Složení běžné dotace v roce 2014

Účel	Částka
Školství a státní správa	202 000
Úroky z úvěrů	240 000
Celkem běžné dotace	442 000

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

V rámci finančního vypořádání roku 2014 obec vracela do státního rozpočtu částku 15 000 Kč a za ostatní nezařazené činnosti 6 000 Kč.

7.1.1.4 Srovnání vývoje v letech 2012 – 2014

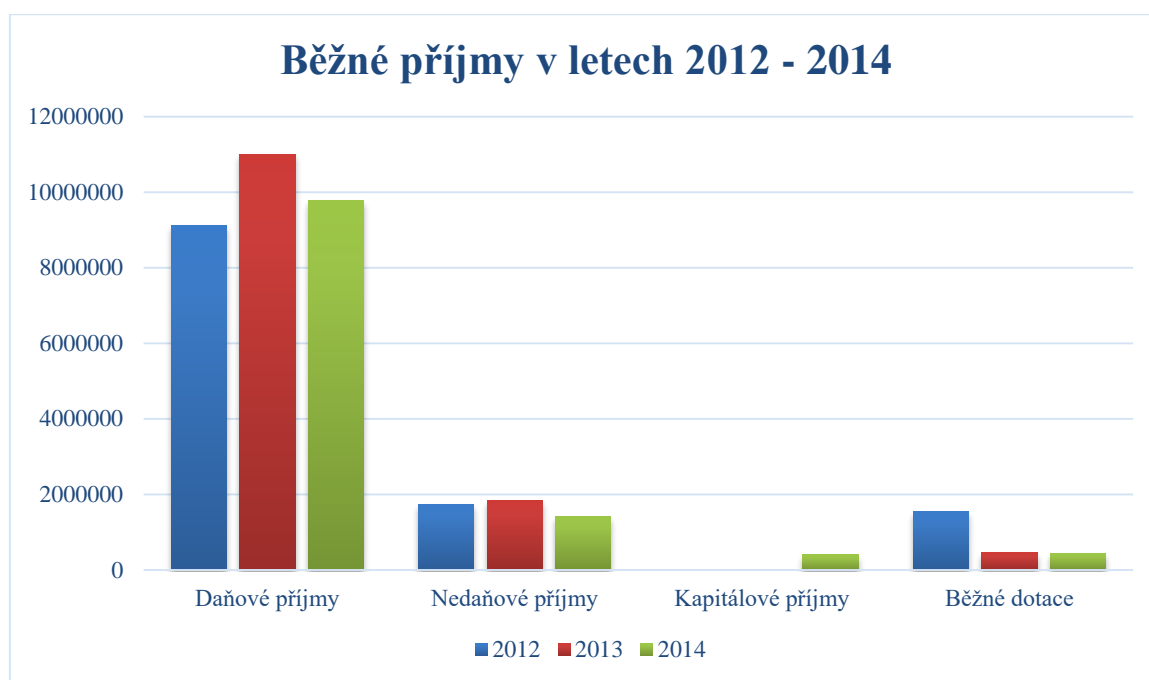
Tabulka č. 17: Běžné příjmy v letech 2012 - 2014

	2012	2013	2014
Daňové příjmy	9 106 690	11 004 603	9 780 000
Nedaňové příjmy	1 732 680	1 830 315	1 404 000
Kapitálové příjmy	0	10 200	400 000
Běžné dotace	1 543 370	453 284	442 000
Celkem	12 382 740	13 298 402	12 026 000

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Jak je zřejmé z tabulky a následně i z grafu, ve vývoji daňových příjmů a nedaňových příjmů nebyl v průběhu sledovaných tří let téměř žádný rozdíl. Daňové příjmy měly mírně stoupající tendenci a naopak nedaňové příjmy zase mírně klesající tendenci.

Graf č. 4: Srovnání běžných příjmů v letech 2012 - 2014

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Nejviditelnější rozdíl je ve vývoji běžných dotací, jejichž výše byla v roce 2014 způsobena větším množstvím poskytnutých příspěvků a dotací. Jednalo se o dotace a příspěvky, které se v roce 2014 objevily poprvé, a to například dotace ve výši 6 mil. Kč od MFČR pro ZŠ Postřekov na výměnu oken, ale úplně nejvýznamnější položkou, která nejvíce ovlivnila výši běžných dotací tohoto roku, byl příspěvek na péči od MPSV ve výši Kč.

7.1.2 Vývoj běžných výdajů v letech 2012 – 2014

7.1.2.1 Běžné výdaje v roce 2012

V následující tabulce jsou uvedeny výdaje v třídění podle oddílů a paragrafů rozpočtové skladby:

Tabulka č. 18: Běžné výdaje v roce 2012

Druh	Schválený rozpočet (v Kč)	Skutečnost (v Kč)	% plnění
Zemědělství a lesy	291 000	291 000	100,00
Průmysl, stavebnictví, obchod, služby	4 332 000	2 332 000	53,83
Vzdělávání	1 000 000	1 000 000	100,00
Kultura a sdělovací prostředky	378 000	478 000	79,08
Tělovýchova	500 000	530 000	106,00
Bydlení a komunální služby	489 000	539 000	110,23
Ochrana životního prostředí	1 003 000	1 003 000	100,00
Bezpečnost	80 000	80 000	100,00
Samospráva a státní správa	2 182 000	2 182 000	100,00
Finanční záležitosti	85 000	335 000	253,73
Celkem	10 340 000	8 770 000	84,88

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

V roce 2012 byla celková výše běžných výdajů nejnižší, i % plnění bylo nejnižší za poslední tři roky, a to necelých 85%.

V sektoru lesního hospodářství byla nejvyšší částka vynaložena za podporu produkční činnosti v této oblasti, další důležitá částka byla vynaložena na pěstební činnosti. V této oblasti byly taktéž vynaloženy prostředky na ochranu přírody a deratizaci.

V oblasti průmyslu, stavebnictví, obchodu a služeb byla vynaložena nejvyšší částka na stavbu kanalizace. Dalším výdajem v této oblasti, byl finanční příspěvek na opravy pozemní komunikace.

Nákladným sektorem, v tomto roce, byl sektor vzdělávání. Obec dotovala především provoz MŠ, ZŠ, školní jídelny a družiny.

V sektoru kultura byla nejvyšší částka vynaložena na nákup služeb na uspořádání každoroční poutě v obci. Další investice byly do občanských sdružení, jak v obci, tak i v blízkém okolí.

V oblasti tělovýchovy se nejvíce peněz investovalo do opravy a výměny oken v tělocvičně. Dále do úpravy fotbalového hřiště a občanskému sdružení Sokol Postřekov na uspořádání dětského bálu a dětského dnu.

V sektoru bydlení a komunální služby byly největší výdaje na správu a údržbu bytů a nebytových prostor a na veřejné osvětlení.

Na ochranu životního prostředí byla poskytnuta částka přes 1 000 000 Kč. Nejvýznamnějšími výdaji poskytnutými v této oblasti byla částka v hodnotě 702 tisíc Kč na sběr a svoz komunálních odpadů v obci, dále na očistu obce, a také na péči o vzhled obce a veřejnou zeleň. V této oblasti byla čerpána dotace z Plzeňského kraje na péči o krajinu.

V oblasti bezpečnosti byly vynaloženy prostředky především do požární ochrany. Na sbor dobrovolných hasičů byla čerpána dotace, která byla poskytnuta na tento účel.

Nejnákladnějším sektorem byla samospráva a státní správa. Zde byla nejvyšším výdajem částka na platy zaměstnanců OÚ. Na provoz OÚ byla čerpána dotace – příspěvek na výkon státní správy, která byla poskytnuta pro tento účel.

Finanční záležitosti v navrhovaném rozpočtu značně přerostly očekávání a skutečné náklady byly zhruba 2,5krát vyšší. Podstatnou část těchto nákladů tvořily platby daní státního rozpočtu a pojištění majetku obce.

7.1.2.2 Běžné výdaje v roce 2013

Tabulka č. 19: Běžné výdaje v roce 2013

Druh	Schválený rozpočet (v Kč)	Skutečnost (v Kč)	% plnění
Zemědělství a lesy	298 000	298 000	100,00
Průmysl, stavebnictví, obchod, služby	1 744 000	1 749 000	100,29
Vzdělávání	2 400 000	2 400 000	100,00
Kultura a sdělovací prostředky	170 000	170 000	100,00
Tělovýchova	65 000	90 000	72,22
Bydlení a komunální služby	975 000	975 000	100,00
Ochrana životního prostředí	972 000	972 000	100,00
Bezpečnost	230 000	230 000	100,00
Samospráva a státní správa	2 343 000	2 343 000	100,00
Finanční záležitosti	405 000	405 000	100,00
Celkem	9 602 000	9 627 000	100,26

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

V roce 2013 činila celková výše běžných výdajů 9 627 000 Kč, což znamenalo téměř přesné plnění 100%. Zastupitelstvo schválilo rozpočet jen o 25 000 Kč nižší, než nakonec tvořil ve skutečnosti.

V oblasti lesního hospodářství byla nejvýznamnějším výdajem částka 160 414 Kč na těžební činnost. Od Plzeňského kraje byla poskytnuta dotace na tuto činnost ve výši 163 tisíc Kč, takže je zřejmé, že nebyla vyčerpána celá a obec musela zbylou částku na konci roku vracet do státního rozpočtu. Dále také výdaje na nákup materiálu na pěstební činnost, která činila přes 30 tis. Kč. Další náklady byly na deratizaci a ochranu přírody.

V sektoru průmyslu, stavebnictví, obchodu a služeb byla největší částka poskytnuta na opravu chodníků 550 000 Kč. Dále také na stavbu kanalizace II. etapy v prostoru u obchodního domu. Náklady na tuto činnost činily 500 000 Kč. Velmi vysokou částku, v tomto odvětví, také tvořily úroky, a to 300 tisíc Kč.

Oblast školství byla velmi nákladným sektorem v oblasti výdajů. Částka přesahující 1,3 milionů Kč byla použita na opravu a projektovou dokumentaci ZŠ v Postřekově.

V sektoru kultury byly běžné výdaje o více než polovinu nižší než v předešlém roce. Největší náklady byly za uspořádání každoroční poutě v obci, které činily 60 000 Kč. Zbytek

tvořily věcné dary, elektrická energie, pohoštění, neinvestiční transfery občanským sdružením v obci a občanským sdružením v regionu.

Výdaje na tělovýchovu byly tento rok opravdu nízké oproti předešlému roku. Největší část tvořily transfery občanskému sdružení Sokol Postřekov. Další náklady tvořily nákup materiálu, služeb a opravy a udržování.

V oblasti bydlení a komunálních služeb tvořily největší náklady nákup pozemků, které činily 300 000 Kč. Dalšími významnými investicemi byly elektrická energie a plyn.

Ochrana životního prostředí je důležitým sektorem, nejvyšší částky byly vynaloženy za odpadové hospodářství, dále na údržbu zeleně a očistu obce.

V sektoru bezpečnosti byly největší výdaje na vybudování dětského hřiště u hasičské zbrojnice a dále na elektrickou energii, pohonné hmoty a maziva, DHM a materiál.

V oblasti samosprávy a státní správy byly nejdůležitějšími výdaji platy zaměstnanců OÚ, dále platby povinného zdravotního a sociálního pojištění a provoz OÚ.

Finanční záležitosti tentokrát nepřekročily očekávanou hodnotu. Největšími náklady byly opět platby DPH do státního rozpočtu a pojištění majetku obce.

7.1.2.3 Běžné výdaje v roce 2014

Tabulka č. 20: Běžné výdaje v roce 2014

Druh	Schválený rozpočet (v Kč)	Skutečnost (v Kč)	% plnění
Zemědělství a lesy	318 000	318 000	100,00
Průmysl, stavebnictví, obchod, služby	1 277 000	1 277 000	100,00
Vzdělávání	4 300 000	4 300 000	100,00
Kultura a sdělovací prostředky	170 000	170 000	100,00
Tělovýchova	180 000	210 000	116,67
Bydlení a komunální služby	846 000	846 000	100,00
Ochrana životního prostředí	992 000	992 000	100,00
Bezpečnost	237 000	237 000	100,00
Samospráva a státní správa	2 341 000	2 341 000	100,00
Finanční záležitosti	505 000	505 000	100,00
Celkem	11 166 000	11 196 000	100,26

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

V roce 2014 byla celková výše běžných výdajů nejvyšší. Procento plnění tvořilo 100,26 % a shodovalo se s předchozím rokem 2013.

V oblasti lesního hospodářství byla čerpána dotace odborného lesního hospodáře ve výši 218 000 Kč a taktéž dotace na lesní dřeviny ve výši 50 000 Kč, dále byly výdaje na deratizaci a ochranu přírody.

V oblasti průmyslu, stavebnictví, obchodu a služeb byly největší výdaje vynaloženy na opravu a údržbu chodníků. Velkou část výdajů tvořily také úroky z úvěru na kanalizaci.

V sektoru vzdělávání byla opět nejnákladnější základní škola v obci, kde pokračovaly opravy z předchozích let a taktéž proběhla výměna oken.

V sektoru kultury byly běžné výdaje podobné jako v předešlém roce. Největší náklady byly opět za uspořádání každoroční poutě v obci, které činily 60 000 Kč. Zbytek tvořily věcné dary, elektrická energie, pohoštění, neinvestiční transfery občanským sdružením v obci a občanským sdružením v regionu.

Výdaje na tělovýchovu byly tento rok o něco vyšší než v předešlém roce. Největší část tvořily transfery občanskému sdružení Sokol Postřekov. Další náklady tvořily opravu objektu na střelnici, nákup materiálu, služeb a opravy a udržování.

V oblasti bydlení a komunálních služeb tvořily největší náklady nákup pozemků, které činily 200 000 Kč. Dalšími významnými investicemi byly elektrická energie a plyn.

Ochrana životního prostředí je důležitým sektorem, nejvyšší částky byly vynaloženy za odpadové hospodářství, dále na údržbu zeleně a očistu obce.

V sektoru bezpečnosti byly největší výdaje na výměnu bezpečnostních vrat hasičské zbrojnice a dále na elektrickou energii, pohonné hmoty a maziva, DHM a materiál.

V oblasti samosprávy a státní správy byly nejdůležitějšími výdaji platy zaměstnanců OÚ a odměny členů zastupitelstva, dále platby povinného zdravotního a sociálního pojištění a provoz OÚ.

Finanční záležitosti tvořily platby DPH do státního rozpočtu, pojištění majetku obce a poplatky bankám.

7.1.3 Kapitálové výdaje v letech 2012 – 2014

Kapitálové výdaje představovaly ve všech letech zhruba 10% celkových výdajů. Výjimkou byl rok 2013, kdy obec neuskutečnila víceméně žádnou investici, a tak v oblasti kapitálových výdajů dosáhla nejnižšího výsledku ve sledovaném období. V prvním roce

sledovaného období bylo investováno především do fotbalového hřiště a její tribuny. Nejvyšší kapitálové výdaje vykázala obec v posledním roce sledovaného období, kdy obec investovala do opravy základní školy.

Tabulka č. 21 - Vývoj kapitálových výdajů v jednotlivých letech

	2012 (v Kč)	2013 (v Kč)	2014 (v Kč)
Kapitálové výdaje	1 049 000	355 000	1 486 000

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

8 Volby do obecního zastupitelstva v letech 1994 – 2014

V současné době se do popředí zájmu politologie dostává politická participace občanů na komunální úrovni. Po roce 1989 byla otázka politické participace na regionální, resp. komunální úrovni, jaksi v ústraní a zájem vědních oborů byl spatřován zejména v analýzách a studiích volebních systémů na celostátní úrovni. Analýzám je podrobován zejména komunální volební systém, vlastní volební výsledky, ale i kandidátní listiny, neboť právě tyto prvky velice vypovídají o charakteru lokální politické participace a politickém životě malých obcí vůbec.

V období od roku 1994 do konce roku 2014 se řádné komunální volby konaly celkem šestkrát. Volby v roce 1994 a 1998 se řídily zákonem č. 152/1994 Sb. a volby v letech 2002 - 2014 zákonem č. 491/2001 Sb. Do roku 1994 byl platný zákon č. 298/1992 Sb., podle kterého se řídily komunální volby v nově vzniklých obcích či v obcích, kde v daném období klesl počet členů zastupitelstva pod zákonem stanovenou mez. Z hlediska legislativní úpravy byl způsob hlasování a přidělování mandátů stranám a kandidátům praktický shodný s postupem upraveným v předchozím zákoně z roku 1990.

8.1 Komunální volby a jejich srovnání v letech 1994 - 2010

Postřekov je obcí, kde působí 11 zastupitelů. V tomto počtu zastupitelů nelze ustanovit obecní radu a úkoly, které by jinak plnila, zabezpečuje starosta. Níže uvedená tabulka č. 22 obsahuje souhrnný přehled o mandátech, které jednotlivé volební strany získaly v zastupitelstvu obce v komunálních volbách v roce 1994 – 2010.

Tabulka č. 22 – Výsledky voleb do obecního zastupitelstva Postřekova

Volební koalice a strany	Počet mandátů				
	1994	1998	2002	2006	2010
ODS	x	4	3	2	3
ČSSD	5	3	4	4	3
KDU – ČSL	3	2	2	3	2
KSČM	3	2	2	2	2
NK	x	0	x	x	x
Koalice Suverenita a DS	x	x	x	x	1
SZ	x	x	x	0	x
celkem	11	11	11	11	11

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování

Volební strana v daném roce: nekandidovala – x, nezískala žádný mandát – 0

V předchozí tabulce č. 22 je vidět, že obec má stabilní politické spektrum. ČSSD, KDU-ČSL a KSČM se zúčastnili všech zkoumaných komunálních voleb. Za stabilní stranu se dá považovat i ODS, která, ve zkoumaném období, nekandidovala do komunálních voleb pouze v roce 1994. U ostatních kandidujících stran stojí za zmínku pouze Koalice Suverenita a DS, když v roce 2010 získala 1 mandát do obecního zastupitelstva. Další subjekty nikdy nedosáhly výraznějšího volebního výsledku a jejich účast ve volbách byla úzce spojena s existencí a aktivitou několika konkrétních členů či sympatizantů daného subjektu v dané době.

Stejně jako při parlamentních volbách se i v obecních zastupitelstvech často vytvářejí koalice. Mezi úrovní parlamentní a lokální jsou však značné rozdíly. Ani samotné volební strany nemusí být vnitřně názorově jednotné. Na lokální úrovni se koalice mohou tvořit i v rámci jedné strany a nejvíce se tvoří před volbami, kdy se spekuluje nad zvolením starosty, vytvářením komisí, apod. V obci se žádné koalice před volbami netvořily. Jako starosta byl navržen většinou pouze jeden kandidát, který byl jednohlasně zvolen. I při sestavování komisí probíhala hlasování jednohlasně. Jisté spolčování však nastalo při volbě zástupce starosty. Nelze tedy jednoznačně říci, že se v Postřekově koalice nevytváří, přestože výskyt je v tomto případě spíše výjimečný. Při pohledu na volební výsledky v Postřekově je zřejmé, že ČSSD představovala lídra zdejší komunální politiky. Strana prohrála pouze jedinkrát, a to v roce 1998. Možná překvapivě, v tomto roce, získali sociální demokraté post starosty, který si svůj mandát obhájil až do voleb v roce 2014. Přestože byl v roce 2014 opět zvolen do obecního

zastupitelstva, tak se svého mandátu vzdal. Sociální demokraté byli ve volbách úspěšní hlavně díky němu. Během jeho působení ve funkci starosty, se v obci mnohé změnilo. Obec prošla kompletní plynofikací a poté se také udělala nová kanalizace. V zájmu zlepšení životního prostředí pro obyvatele obce Postřekov se podařilo v letech 2001 – 2003 za podpory státu realizovat stavbu „Plynofikace obce – STL plynovody, Postřekov, okres Domažlice“.

Největšího konkurenta ve volbách měli v ODS. Vyjma voleb v roce 1998 (kdy ODS vyhrála) a 2006 bylo druhé místo vždy obsazeno stranou ODS, ta získávala vždy přes 25% hlasů. Zisky KDU-ČSL a KSČM se na počátku sledovaného období vyšplhaly k 25%, postupně však klesly a v roce 2010 byly kolem 15%. Další strany se v obci příliš neprosadily – to platí také o různých kandidátkách nezávislých kandidátů.

V počtu získaných křesel v zastupitelstvu ČSSD ukázala svoji nadvládu, když jich získala přibližně o třetinu více oproti ostatním stranám (ČSSD – 19 mandátů, ODS – 12 mandátů, KDU-ČSL – 12 mandátů, KSČM – 11 mandátů, ostatní – 1 mandát).

Plnění volebních slibů nebývá v komunální politice takovým problémem jako v celostátní politice. Komunální politici většinou slibují uskutečnitelné sliby, které se většinou dotýkají pouze samotné obce. Největší příležitostí k naplnění volebních programů a slibů měla ČSSD, jejíž zastupitelé pracovali v každém volební období a zpravidla se stávali vítězi voleb, tudíž měli povětšinou i nejvíce zastupitelů v obecním zastupitelstvu. Vedení obce Postřekov se kromě naplnění svých volebních slibů snaží také o aktivizaci dění v obci a o využívání maximálního množství možných prostředků pro kvalitní chod obce, spokojenost obyvatel a rozumné hospodaření do budoucna⁸¹.

---

⁸¹ rozhovor se zastupitelem obce

8.1.1 Volební účast v komunálních volbách 1994 - 2010

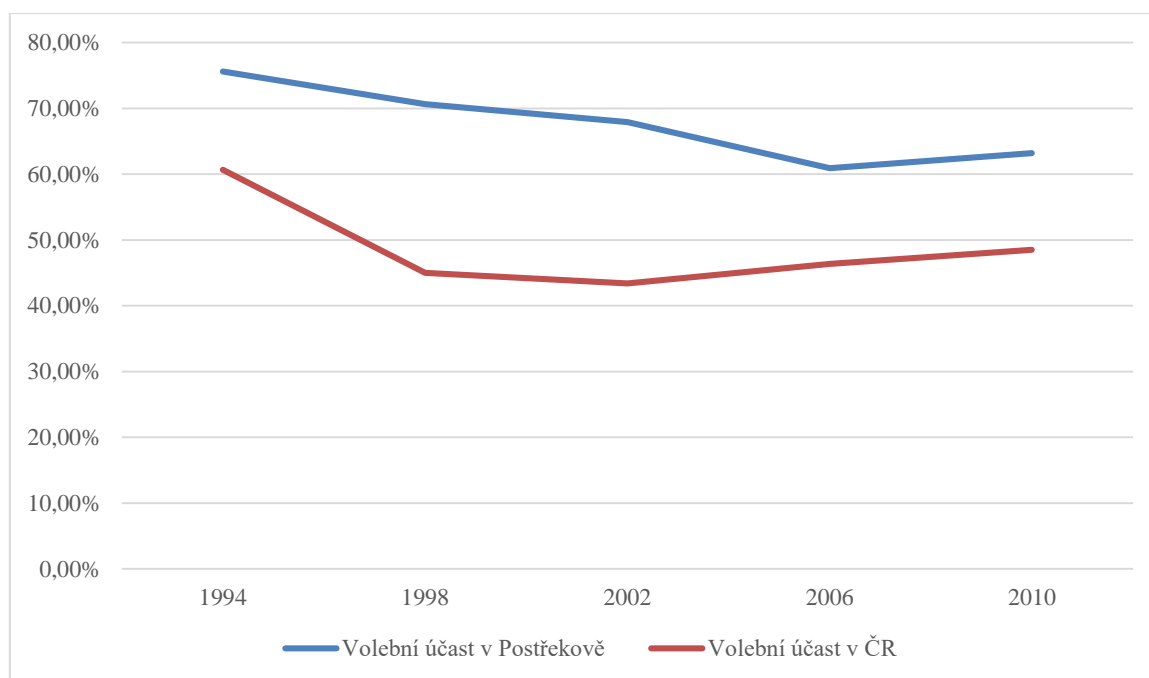
Přehled volební účasti při komunálních volbách v obci Postřekov a České republice v jednotlivých volebních obdobích je znázorněn v následující tabulce a grafu.

Tabulka č. 23 Přehled volební účasti při komunálních volbách v obci Postřekov a v ČR

Volební rok	Volební účast v Postřekově	Volební účast v ČR
1994	75,60%	60,68%
1998	70,65%	45,02%
2002	67,89%	43,39%
2006	60,91%	46,38%
2010	63,21%	48,50%

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování

Graf č. 5 Srovnání volební účasti u komunálních voleb v letech 1994 – 2010 v obci Postřekov a v České republice

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování

Z volební účasti do zastupitelstva obce v Postřekově je patrná mírně klesající tendence. Výsledky v obci prakticky kopírují celorepublikový trend s tím rozdílem, že v obci je každý rok zhruba o 15% vyšší volební účast. Zatímco v roce 1994 se v obci k urnám dostavilo dosud největší procento oprávněných voličů (75,6 %), tak od roku 1998 (volební

účast byla 70,65%) do roku 2006 (60,91%) byl trend volební účasti klesající. Pokles se zastavil až v roce 2010 (63,21%). Od roku 1994 tedy neklesla volební účast pod 60%, což ukazuje celkem vysoký zájem o komunální politiku. Obec tak potvrzuje fakt, že v obcích bývá vyšší volební účast než ve městech. Zájem občanů o svou obec a její vedení závisí na několika faktorech. Mezi ně patří například komunikace lidí se státní samosprávou, velikost obce, vzdělání, věk, nebo např. špatně zvolený postup, který vede k vyvolání nedůvěry a ztrátě zájmu oprávněných voličů a ochoty podílet se na samosprávě.

8.2 Výsledky voleb do obecního zastupitelstva obce v roce 2014

Volby do obecního zastupitelstva se konaly 10. – 11. října 2014. Občané volili 11 zastupitelů. Minulé volby vyhrála ČSSD společně s ODS. Obě strany obhajovaly 3 mandáty. Lidovci společně s KSČM obhajovali 2 mandáty a koalice Suverenita a DSZ 1 mandát. Tato koalice se před volbami v roce 2014 přejmenovala na Demokratická strana zelených a nezávislí kandidáti – sdružení DSZ a NK.

Z 956 zapsaných občanů k volbám přišlo 61,30 %, to je 586 voličů. Platných hlasů bylo podáno 5 879 kandidátům. Ve volbách kandidovalo pět volebních stran s plně obsazenou kandidátkou. Poprvé v obci kandidovaly Demokratická strana zelených a nezávislí kandidáti – sdružení DSZ a NK, a také Sdružení nezávislých občanů Postřekova. Naopak poprvé od roku 1998 do obecního zastupitelstva nekandidovala ODS.

Sdružení nezávislých občanů lze s přehledem označit za vítěze voleb. Tato strana získala téměř 38 % všech hlasů a získala 5 mandátů. Před druhou ČSSD vyhrála skoro o 12 % hlasů, která obhájila 3 mandáty. Třetí skončili Lidovci (se 17,18 % hlasů), a také mají opět 2 mandáty. Do obecního zastupitelstva se ještě dostala KSČM (12,84 % hlasů) s 1 mandátem. Poslední skončilo Sdružení DSZ a NK (6,23 % hlasů), které se do obecního zastupitelstva neprobojovalo.

Tabulka č. 24 – Výsledky voleb do obecního zastupitelstva Postřekova (říjen 2014)

Volební koalice a strany	Počet mandátů	Hlasy	
		absolutně	v %
Sdružení nezávislých občanů Postřekova	5	2 210	37,59
ČSSD	3	1 538	26,16
KDU – ČSL	2	1 010	17,17
KSČM	1	755	12,84
Koalice Suverenita a DS	0	366	6,24
celkem	11	5 879	100,00

Zdroj: www.volby.cz

Obecními zastupiteli pro toto volební období byli zvoleni:

- Sdružení nezávislých občanů Postřekova: Ing. Jan Kreuz, Jaromír Steinberger, Ing. Dagmar Nečasová, Petr Polák, Dana Vogeltanzová
- ČSSD: Bc. Petr Anderle, František Friš, Mgr. Andrea Langová
- KDU-ČSL: Vlastislav Hroník, Ing. Jiří Královec
- KSČM: Hana Váchalová

Volba starosty probíhala tajně. Vyhrál Jan Kreuz, když získal 8 hlasů z 11 možných. Poprvé jsou v obci i dva místostarostové a to: Jaromír Steinberger a Petr Anderle. František Friš a posléze i Andrea Langová se svých mandátů vzdali. Nahradili je Miloslava Vávříková a Jiří Knopf.

Ve volebním období 2014 – 2018 pracují následující komise a výbory:

- kontrolní výbor: předsedkyně Hana Váchalová, členové Vlastimil Hroník, Jiří Královec st.
- finanční výbor: předsedkyně Ing. Dagmar Nečasová, členové Alena Kitzbergerová, Jan Královec DiS.
- stavební komise: předseda Petr Beroušek, členové Ing. Stanislav Šleis, Renata Jahnová, Václav Kreuz, Jan Strasser⁸².

Občany obce vedlo především ke kandidatuře do zastupitelstva, aktivní podílení se na rozvoji obce. Do zastupitelstva bylo potřeba přijít s novými myšlenkami a začít dělat práci v zastupitelstvu trochu jinak. Do zastupitelstva kandidovalo celkem 5 kandidátních listin po 11-ti kandidátech. Postavit kvalitní kandidátky měla každá strana a sdružení těžké. Lidem se do

---

⁸² www.obecpostrekov.cz

této práce moc nechtělo – je velice nevděčná. Současný starosta kandidoval za stranu Sdružení nezávislých občanů Postřekova (SNOP). Tato strana v obci kandidovala poprvé a možná trochu překvapivě volby vyhrála, když získala 5 mandátů. Kandidátní listina se u SNOP sestavovala v několika krocích. Z počátku se vytvářel seznam těch, kteří měli sami zájem se o kandidaturu ucházet. Sdružení se snažilo oslovovat především mladší kandidáty, což se do jisté míry podařilo. Kandidátní listinu chtěli s lidmi, kteří budou zaměřeni na různé oblasti tak, aby zajistili širší spektrum a pokryli všechny oblasti, které je nutné v rámci řízení obce zajistit. Pořadí se stanovovalo podle odbornosti a dle zájmu jednotlivých kandidátů. Cílem bylo na předních místech mít kandidáty, kteří již v zastupitelstvu působili, případně kandidáty, kteří mají zkušenosti a znalosti z různých oblastí. Třetím kritériem byla možnost oslovit voliče. Předvolební program byl postavený na několika hlavních osách a momentálně když se nedaří jednotlivé kroky plnit doslovně, tak se podnikají kroky, aby bylo jejich splnění zajištěno pokud možno do konce volebního období. Nominace na starostu už byla dána volební kandidátkou, kdy kandidát z prvního místa je obvykle také kandidátem na starostu. Jednalo se se všemi kandidátkami, přesto možná spolupráce byla možná pouze s některými. Jednalo se spíše s kandidáty, protože v tomto rozsahu není nutné „politikařit“⁸³.

8.3 Rozhodování zastupitelstva

Rozhodnutí rady a zastupitelstva jsou obvykle přijímána jednohlasně, příp. většinově. Jsou body, kdy se diskutuje hodně a naopak. Obvykle kontroverzní rozhodnutí jsou přijímána většinově, ale ne jednohlasně. Jedná se obvykle o sliby volebních stran, na které často někteří zastupitelé poukazují. Pokud jsou projednávány složitější body (územní plán, řešení dlouholetého soudního sporu), potom se volí pracovní jednání, kde je možnost diskutovat a případně s podporou poradců připravovat rozhodnutí. Na zastupitelstvu již potom není takový prostor. Agenda zastupitelstva je vždy návrhem starosty a místostarosty a vždy se před zasedáním diskutuje na zasedání rady. Po posledních volbách je situace stabilní a hlasování jsou ve většině případů většinová, což starosta považuje za úspěch. Po prvotních „bojích“ se nyní zastupitelstvo stabilizovalo a funguje jako jeden celek až na výjimky.

Plán rozvoje a strategie se nyní tvoří v papírové formě. Priority jsou nastaveny jasně a jedná se o většinovou shodu. S tímto dokumentem se snaží obec takticky plánovat všechny akce a podle finančních možností s tímto potom hospodařit. Na zlepšení možností

---

⁸³ rozhovor se starostou obce

smysluplného trávení volného času mládeže, střední generace a starších chybí prostředky. Pro nejmenší je v obci dětské hřiště, pro mládež a širší veřejnost je to víceúčelové hřiště pro možný rozvoj sportovních aktivit. Pro střední generaci se obec snaží pořádat různé akce (taneční zábavy a koncerty). Pro starší to jsou různé vzpomínkové akce, kultura, výstavy a přednášky⁸⁴.

8.4 Shrnutí

V obci neprobíhají žádné velké politické boje, proto byl v obci stejný starosta čtyři volební období. Po volbách v roce 2014 se i přes získání dalšího mandátu v obecním zastupitelstvu svého místa vzdal. Lidi si starosta získal především díky provedení několika rekonstrukcí (plynifikace obce, rekonstrukce kanalizace, oprava silnic a chodníků, celkové zvelebení obce). Zastupitelstvo si zvolilo za svého starostu Jana Kreuze, který kandidoval ve volbách vůbec poprvé za Sdružení nezávislých občanů Postřekova, která taktéž poprvé usilovala o zastoupení v obci. Výsledky voleb byl pro mnohé jistě překvapením. V obci poprvé nevyhrála tradiční politická strana, ale sdružení nezávislých kandidátů. V jiných obcích to bývá většinou pravidlem, že vyhrávají nepolitické strany či hnutí, ale Postřekov je v tomto ohledu trochu specifický. Občas se obci nevyhnou nějaké občanské problémy jako například petice za výstavbu nových bytů apod.

Na kandidátních listinách politických stran se také objevilo několik straníků místních spolků, včetně starosty, který je členem místního sdružení dobrovolných hasičů. Starosta si ale myslí, že to je v dnešní době přežitek, zejména v komunální politice. Ve vyšší politice je tohle velmi důležité a strany k tomu často nutí svoje kandidáty, ale v komunální politice je to nesmysl. Zejména v menších obcích se nedá politikařit.

Členům zastupitelstva se na obci líbí místní krajina a poloha v Českém lese. To umožňuje vše směřovat spíše k návratu historické Chodské vsi. V samosprávě považují za úspěch právě momentální shodu a stabilizaci vnitřní správy, která je klíčová pro fungování i vnější správy. Jsou to dlouhodobé procesy, ale postupně se na nich pracuje. Naopak se jim nelíbí zbytečné sledování toho, kdo co má, kolik toho má. Prostě lidská závist. Druhou věcí je neochota se pro cokoliv nadchnout a poslední věcí je strašně těžká možnost získání pozemků pro jakoukoliv prospěšnou stavbu. Starosta si myslí, že obyvatelům obce nejvíce vadí špatná informovanost občanů, kterou ale ovlivňují i sami svým přístupem. A zřejmě to bude také

---

⁸⁴ rozhovor s 1. místostarostou obce.

nečinnost některých zastupitelů, kteří svoji činnost často vnímají jako nutnost zvedání rukou a tím to pro ně končí⁸⁵.

Podle starosty by se měla obec snažit vracet zpět k typické vesnici horního Chodska. Měla by být schopna postarat se o vlastní občany jako o turisty. Bude rád, pokud se povede navýšit počet obyvatel a rozšířit zeleň na úkor průmyslové oblasti. Do konce svého mandátu by se chtěl zaměřit na podporu jednotlivých věkových kategorií. Na opravu stávajícího majetku a moc neuvažovat o tom, že by se rozšiřovali jednotlivé objekty o další. Starosta si myslí, že jeho zkušenosti – řízení projektů v mezinárodní oblasti, finanční controlling a jasné cíle svých myšlenek, které si umí obájit, by obci mohly prospět⁸⁶.

---

⁸⁵ rozhovor se zastupitelem obce

⁸⁶ rozhovor se starostou obce

9 Závěr

Podle Jüptnera, který rozdělil obce dle jejich velikosti, spadá obec Postřekov do obcí nejmenší velikosti a to mezi obce s počtem obyvatel nižším než 1700. V nejmenších obcích často kandidují pouze nezávislí kandidáti a jejich sdružení⁸⁷. V tomto případě je obec Postřekov výjimkou, za posledních šest volebních období, zde čtyřikrát kandidovaly pouze parlamentní strany a nebo strany, které jsou známé po celé republice. Nejvyšší volební účast je podle průzkumů ČSÚ v nejmenších obcích. Toto „pravidlo“ obec Postřekov také potvrzuje. Volební účast ve volbách do zastupitelstva obce se zde pohybuje okolo 65%.

Obec Postřekov je vícemandátovým obvodem, ve kterém se volí 11 zastupitelů. Zastoupení politických stran v obci jde napříč celým politickým spektrem, dlouhodobě zde působí čtyři politické strany. Jedná se o občanské demokraty, o sociální demokraty, lidovce a komunisty. Pravidelným vítězem komunálních voleb je strana ČSSD, která má nejširší členskou základnu v obci. Poslední volby však mnohé změnilo. ODS, celkem překvapivě, ani nesložila kandidátní listinu a komunální volby vyhrálo Sdružení nezávislých občanů Postřekova, které v obci kandidovalo poprvé. Poprvé od roku 1998 je v obci nový starosta, který kandidoval právě za SNOP. Tyto výsledky přinesly změnu a pomohly v zastupitelstvu „pročistit“ vzduch. Starosta se snaží hodně komunikovat s obyvateli o různých záležitostech v obci, což dříve tolik neplatilo. Ve volbách do obecního zastupitelstva má v očích občanů přednost spíše osobnost voleného kandidáta než jeho stranická příslušnost.

Ne zcela zanedbatelná je i existence různých spolků a sdružení, které výraznou měrou pomáhají při organizaci společenských, sportovních a kulturních akcí. Důležitým předpokladem pro úspěšné fungování politických a občanských organizací jsou lidé, kteří ve svém volném čase jsou ochotni zajišťovat jejich činnost.

Provedená analýza rozpočtů jednotlivých let ukázala, že výdaje v letech 2012 – 2014 byly nepatrně nižší než dosažené příjmy, hospodaření bylo v těchto letech přebytkové. Příjmy i výdaje se v jednotlivých letech moc nelišily, lze říci, že vykazovaly pravidelný nárůst (zhruba 1 milion Kč ročně). Struktura příjmů byla ve sledovaných letech ovlivněna získanými dotacemi, které v rozpočtu obce zaujímaly nezanedbatelnou část. Struktura výdajů se v jednotlivých letech lišila z důvodu výstavby sportovního hřiště a rekonstrukci základní školy.

---

⁸⁷ Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. *Politologická revue* č.2, 2004, str. 84

10 Seznam použité literatury

- Balík, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009.
- Balík, S. Metodologie výzkumu komunální politiky. In Fiala, P., Strmiska, M. *Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody*. Brno: CDK, 2005.
- Červenka, M. *Soustava veřejných rozpočtů*. Praha: Leges. ISBN 978-80-87212-11-0, 2009.
- Císař, O. Politický aktivismus v České republice. Brno: *Centrum pro studium demokracie a kultury*, 2008.
- Čmejrek, J. a kol. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. Praha: Kernberg Publishing, 2009.
- Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010.
- Dvořáková, V. *Evropeizace veřejné sféry*. Praha: C. H. Beck, 2010.
- Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. *Politologická revue* č. 2, 2004, s. 80 – 101.
- Kinšt, J., Češková, M. *Rozpočtová skladba v roce 2011 a praktické příklady: publikace pro pracovníky orgánů státní správy, obcí, krajů a jejich organizačních složek*. 4. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, sv. Účetnictví (ANAG), ISBN 978-80-7263-638-9, 2011.
- Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, ISBN: 978-80-87212-11-0, 2008.
- Marková H. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2008.
- Müller, Karel jr.: *Češi a občanská společnost: pojem, problémy, východiska*. Praha: Triton, 2003.
- Outlý, J. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. *Politologická revue* č. 2, 2003, s. 17 – 44.
- Peková J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011.
- Peková J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. Praha 4: Aspi. ISBN 978-80-7357-358-4, 2008.
- Peková, J., Pilný, J. a Jetmar, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, a.s., ISBN: 80-7357-052-1, 2005.

Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*, Praha: Grada Publishing, a.s., ISBN 978-82-247-2097-5, 2007.

Provazníková, R. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. 1. a 2. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2789-5/9, 2009.

Skovajsa, M.: *Organizovaná občanská společnost: teorie a vývoj*. In: Skovajsa, M. (ed.): *Občanský sektor*. Praha: Portál, 2010.

Strnadová, L. *Současné podoby občanské společnosti*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008.

Šamalík, F. *Občanská společnost v moderním státě*. Brno: Doplněk, 1995.

Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (včetně pozdějších novelizací).

Zákon č. 491/2001 Sb., zákon o volbách do zastupitelstev v obcích.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. § 3. odst. 1.

Postřekovský zpravodaj.

Postřekovská kronika - od roku 1975 do současnosti.

10.1 Použité internetové zdroje

Webové stránky obce Postřekov. Dostupné na www.obecpostrekov.cz

[otevřeno dne 6. 11. 2015]

Webové stránky Regionálního informačního servisu. Dostupné na www.risy.cz

[otevřeno dne 3. 11. 2015]

Webové stránky Domažlického deníku. Dostupné na www.domazlicky.denik.cz

[otevřeno dne 7. 11. 2015]

Webové stránky Českého statistického úřadu. Dostupné na www.czso.cz

[otevřeno dne 23. 10. 2015]

Webové stránky volebního serveru Českého statistického úřadu. Dostupné na www.volby.cz

[otevřeno dne 23. 10. 2015]

Webové stránky Wikipedia. Dostupné na www.wikipedia.cz

[otevřeno dne 17. 11. 2015]

Webové stránky Regionservis. Dostupné na www.regionservis.cz

[otevřeno dne 26. 11. 2015]

Webové stránky Ministerstva financí. Dostupné na www.mfcr.cz

[otevřeno dne 19. 10. 2015]

10.2 Osobní rozhovory

rozhovor 01 se starostou obce

rozhovor 02 s 1. místostarostou obce

rozhovor 03 s 2. místostarostou obce

rozhovor 04 se zastupitelem obce

rozhovor 05 se zastupitelem obce

10.3 Kladené otázky při rozhovorech

- 1) Co vás vedlo ke kandidatuře do zastupitelstva?
- 2) Byl problém dát dohromady kandidátní listinu (plný počet kandidátů)? Jak se sestavovala? Koho a proč jste oslovili s nabídkou kandidovat do zastupitelstva?
- 3) Jak se určovalo pořadí na kandidátní listině?
- 4) Kolik je straníků v místních spolecích (členů v místních organizacích politických stran)?
- 5) Jaký měla vaše strana předvolební program? Daří se vám plnit předvolební sliby?
- 6) Jak jste dávali dohromady koalici (nominace na úřad starosty, místostarosty)? S kým jste se domlouvali? S „celými volebními stranami“ či pouze jednotlivci?
- 7) Jak se přijímají rozhodnutí v rámci zastupitelstva (samosprávy)? (diskuze, kdo jak hlasuje), objevují se některá polemická či více diskutovaná rozhodování, případně jak často a o co většinou jde? Scházejí se zastupitelé před zastupitelstvy na pracovních jednáních? Před každým zastupitelstvem či alespoň některými? Kdo navrhuje agendu k rozhodování (řešení) – vždy starosta?
- 8) Jak se postupuje v rozvoji obce? Má obec plán rozvoje či jasně dané priority (alespoň pro většinu zastupitelů)?
- 9) Jak byste zhodnotil/a a popsal situaci v obci od posledních voleb?
- 10) Jak by bylo možné zlepšit možnosti smysluplného trávení volného času mládeže, střední generace a starších? Zabývá se samospráva touto problematikou?
- 11) Co se vám v obci líbí a proč? Co pokládáte za úspěch své práce v samosprávě?

- 12) Co se vám v obci naopak nelíbí a proč? Jsou některé věci, které berete jako neúspěch
Vaší činnosti v zastupitelstvu, něco co se Vám nepodařilo prosadit?
- 13) Co pokládáte za záležitosti, které nejvíce vadí obyvatelům obce?
- 14) Jak by podle vás měla obec vypadat za 10 let?
- 15) Na co byste se jako člen/ka zastupitelstva chtěl/a zaměřit ve zbytku svého mandátu
(pokud jde o zastupitele)?
- 16) Jaké vaše zkušenosti by obci mohly prospět? (Podle Vašeho názoru)

11 Přílohy

11.1 Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
EU	Evropská unie
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie-Československá strana lidová
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
NK	Nezávislí kandidáti
OÚ	Obecní úřad
DS	Dělnická strana
SNOP	Sdružení nezávislých občanů Postřekova
DSZ	Demokratická strana zelených

11.2 Seznam použitých příloh

Příloha č. 1 Rozpočet obce Postřekov a jeho plnění v roce 2012

Příloha č. 2 Rozpočet obce Postřekov a jeho plnění v roce 2013

Příloha č. 3 Rozpočet obce Postřekov a jeho plnění v roce 2014

Příloha č. 4 Oslava 120. výročí SDH Postřekov

Příloha č. 1 – Rozpočet obce Postřekov a jeho plnění v roce 2012

Třída	Druh příjmů	Návrh rozpočtu (Kč)	Plnění rozpočtu (Kč)
1	Daňové příjmy	8 602 000	7 642 000
	z toho:		
1111	Daň z příjmu ze závislé činnosti	1 600 000	1 200 000
1112	Daň z příjmu fyzických osob	100 000	70 000
1113	Daň z příjmu FO z kap. výnosů – srážková daň	170 000	150 000
1121	Daň z příjmu právnických osob	1 900 000	1 500 000
1211	DPH	3 900 000	3 800 000
1337	Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	330 000	330 000
1341	Poplatek ze psů	15 000	15 000

1343	Poplatek za užívání veřejného prostranství	5 000	5 000
1345	Poplatek z ubytovací kapacity – GAME Klenčí	20 000	20 000
1361	Poplatek správní – trvalý pobyt	2 000	2 000
1511	Daň z nemovitostí	560 000	550 000
2	Nedaňové příjmy	1 471 000	1 151 000
	z toho:		
2111	Příjmy z poskytování služeb	995 000	695 000
2112	Příjmy z prodaného zboží	15 000	15 000
2131	Příjmy z pronájmu pozemků	8 000	8 000
2132	Příjmy z pronájmu bytů	288 000	288 000
2141	Příjmy z úroků	100 000	100 000
2212	Sankční platby od jiných subjektů	20 000	0
2324	Přijaté příspěvky za znešk. odpadu EKO - KOM	45 000	45 000
3	Kapitálové příjmy	400 000	400 000
	z toho:		
Třída	Druh příjmů	Návrh rozpočtu (Kč)	Plnění rozpočtu (Kč)
3111	Příjmy z prodeje pozemků	400 000	400 000
4	Přijaté dotace	417 000	417 000
	z toho:		
4112	Ze SR na školství a státní správu	347 000	347 000
4116	Euroregion Šumava	70 000	70 000
Příjmy celkem		10 890 000	9 610 000
Třída	Druh příjmů	Návrh rozpočtu (Kč)	Plnění rozpočtu (Kč)
5	Běžné výdaje	6 467 000	6 754 000
	z toho:		
5011	Platy zaměstnanců	490 000	490 000
5021	Ostatní osobní výdaje	216 000	216 000
5023	Odměny členů zastupitelstva	680 000	680 000
5031	Sociální pojištění	266 000	266 000

5032	Zdravotní pojištění	121 000	121 000
5038	Povinné úrazové pojištění zákonné	4 000	4 000
5132	Ochranné pomůcky	2 000	2 000
5136	Knihy, předplatné, tisk	8 000	8 000
5137	DHM	25 000	25 000
5139	Nákup materiálu	241 000	241 000
5141	Úroky z úvěru na kanalizaci	300 000	300 000
5151	Studená voda	14 000	14 000
5153	Elektrická energie	367 000	217 000
5156	Pohonné hmoty a maziva	66 000	66 000
5161	Služby pošt, známky	6 000	6 000
5162	Služby telekomunikací a radiokomunikací	65 000	65 000
5163	Finanční operace a pojištění	89 000	89 000
5164	Nájemné	16 000	16 000
5166	Konzultační, poradenské a právní služby	6 000	6 000
5167	Služby, školení a vzdělávání	10 000	10 000
5168	Služby zpracování dat	50 000	50 000
5169	Nákup ostatních služeb	1 574 000	1 574 000
Třída	Druh příjmů	Návrh rozpočtu (Kč)	Plnění rozpočtu (Kč)
5171	Opravy a udržování	673 000	673 000
5173	Cestovné	5 000	5 000
5175	Pohoštění	11 000	11 000
5192	Neinvestiční příspěvky	14 000	14 000
5193	Výdaje na dopravní územní obslužnost	46 000	46 000
5194	Věcné dary	24 000	24 000
5222	Neinvestiční transfery občanským sdružením	48 000	78 000
5229	Ostatní neinvest. transfery neziskových organizací	6 000	6 000
5321	Neinvestiční transfery obcím	10 000	10 000
5329	Ostatní neinv. transfery	8 000	8 000
5331	Neinvestiční příspěvky	1 000 000	1 000 000
5361	Nákup kolků	1 000	1 000
5362	Platby daní a poplatků státnímu rozpočtu	5 000	255 000

6	Kapitálové výdaje	3 873 000	2 023 000
	z toho:		
6121	Stavby	3 870 000	2 020 000
6130	Pozemky	3 000	3 000
Výdaje celkem		10 340 000	8 777 000
8	Financující operace	978 000	- 764 000
	z toho:		
8115	Splátky úvěru	-764 000	-764 000
8124	Zapojení výsledků hospodaření z min. let	214 000	
Financování celkem		- 550 000	- 764 000

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Příloha č. 2 – Rozpočet obce Postřekov a jeho plnění v roce 2013

Třída	Druh příjmů	Návrh rozpočtu (Kč)	Plnění rozpočtu (Kč)
1	Daňové příjmy	8 252 000	8 252 000
	z toho:		
1111	Daň z příjmu ze závislé činnosti	1 800 000	1 800 000
1112	Daň z příjmu fyzických osob	150 000	150 000
1113	Daň z příjmu FO z kap. výnosů – srážková daň	180 000	180 000
1121	Daň z příjmu právnických osob	1 900 000	1 900 000
1211	DPH	3 100 000	3 100 000
1337	Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	370 000	370 000
1341	Poplatek ze psů	24 000	24 000
1343	Poplatek za užívání veřejného prostranství	6 000	6 000
1351	Odvod loterií a her	40 000	40 000
1361	Poplatek správní – trvalý pobyt	2 000	2 000
1511	Daň z nemovitostí	680 000	680 000
2	Nedaňové příjmy	1 211 000	1 211 000
	z toho:		
2111	Příjmy z poskytování služeb	695 000	695 000

2112	Příjmy z prodaného zboží	9 000	9 000
2131	Příjmy z pronájmu pozemků	21 000	21 000
2132	Příjmy z pronájmu bytů	366 000	366 000
2141	Příjmy z úroků	75 000	75 000
2324	Přijaté příspěvky za znešk. odpadu EKO - KOM	45 000	45 000
3	Kapitálové příjmy	500 000	500 000
	z toho:		
3111	Příjmy z prodeje pozemků	500 000	500 000
4	Přijaté dotace	587 000	587 000
	z toho:		
4112	Ze SR na školství a státní správu – od Plzeň. kraje	347 000	347 000
4116	Mze – dotace na část úroků z úvěru	240 000	240 000
Příjmy celkem		10 550 000	10 550 000
Třída	Druh příjmů	Návrh rozpočtu (Kč)	Plnění rozpočtu (Kč)
5	Běžné výdaje	7 792 000	7 817 000
	z toho:		
5011	Platy zaměstnanců	550 000	550 000
5021	Ostatní osobní výdaje	211 000	211 000
5023	Odměny členů zastupitelstva	720 000	720 000
5031	Sociální pojištění	288 000	288 000
5032	Zdravotní pojištění	138 000	138 000
5038	Povinné úrazové pojištění zákonné	4 000	4 000
5132	Ochranné pomůcky	2 000	2 000
5136	Knihy, předplatné, tisk	11 000	11 000
5137	DHM	35 000	35 000
5139	Nákup materiálu	195 000	200 000
5141	Úroky z úvěru na kanalizaci	300 000	300 000
5151	Studená voda	15 000	15 000
5153	Elektrická energie	402 000	402 000
5156	Pohonné hmoty a maziva	67 000	67 000
5161	Služby pošt, známky	6 000	6 000
5162	Služby telekomunikací a radiokomunikací	65 000	65 000

5163	Finanční operace a pojištění	109 000	109 000
5164	Nájemné	29 000	29 000
5166	Konzultační, poradenské a právní služby	11 000	11 000
5167	Služby, školení a vzdělávání	7 000	7 000
5168	Služby zpracování dat	80 000	80 000
5169	Nákup ostatních služeb	1 560 000	1 580 000
5171	Opravy a udržování	890 000	890 000
5173	Cestovné	7 000	7 000
5175	Pohoštění	18 000	18 000
5192	Neinvestiční příspěvky	14 000	14 000
5193	Výdaje na dopravní územní obslužnost	46 000	46 000
5194	Věcné dary	4 000	4 000
5222	Neinvestiční transfery občanským sdružením	6 000	6 000
5229	Ostatní neinvest. transfery neziskových organizací	6 000	6 000
5321	Neinvestiční transfery obcím	10 000	10 000
Třída	Druh příjmů	Návrh rozpočtu (Kč)	Plnění rozpočtu (Kč)
5329	Ostatní neinvestiční transfery	18 000	18 000
5331	Neinvestiční příspěvky	1 100 000	1 100 000
5362	Platby daní a poplatků státnímu rozpočtu	306 000	306 000
6	Kapitálové výdaje	1 810 000	1 810 000
	z toho:		
6121	Stavby	1 510 000	1 510 000
6130	Pozemky	300 000	300 000
Výdaje celkem		9 602 000	9 627 000
8	Financující operace	- 764 000	- 764 000
	z toho:		
8124	Splátky úvěru	- 764 000	- 764 000
Financování celkem		- 764 000	- 764 000

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Příloha č. 3 – Rozpočet obce Postřekov a jeho plnění v roce 2014

Třída	Druh příjmů	Návrh rozpočtu (Kč)	Plnění rozpočtu (Kč)
1	Daňové příjmy	9 780 000	9 780 000
	z toho:		
1111	Daň z příjmu ze závislé činnosti	2 000 000	2 000 000
1112	Daň z příjmu fyzických osob	60 000	60 000
1113	Daň z příjmu FO z kap. výnosů – srážková daň	220 000	220 000
1121	Daň z příjmu právnických osob	1 900 000	1 900 000
1122	Daň z příjmu právnických osob za obce	150 000	150 000
1211	DPH	4 300 000	4 300 000
1337	Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	380 000	380 000
1341	Poplatek ze psů	22 000	22 000
1343	Poplatek za užívání veřejného prostranství	6 000	6 000
1351	Odvod loterií a her	140 000	140 000
Třída	Druh příjmů	Návrh rozpočtu (Kč)	Plnění rozpočtu (Kč)
1361	Poplatek správní – trvalý pobyt	2 000	2 000
1511	Daň z nemovitostí	600 000	600 000
2	Nedaňové příjmy	1 404 000	1 404 000
	z toho:		
2111	Příjmy z prodeje dřeva	1 010 000	1 010 000
2112	Příjmy z prodaného zboží	11 000	11 000
2131	Příjmy z pronájmu pozemků	45 000	45 000
2132	Příjmy z pronájmu bytů	335 000	335 000
2141	Příjmy z úroků	60 000	60 000
2324	Přijaté příspěvky za znešk. odpadu EKO - KOM	45 000	45 000
3	Kapitálové příjmy	400 000	400 000
	z toho:		
3111	Příjmy z prodeje pozemků	400 000	400 000
4	Přijaté dotace	442 000	442 000
	z toho:		

4112	Ze SR na školství a státní správu – od Plzeň. kraje	202 000	202 000
4116	Mze – dotace na část úroků z úvěru	240 000	240 000
Příjmy celkem		12 026 000	12 026 000
Třída	Druh příjmů	Návrh rozpočtu (Kč)	Plnění rozpočtu (Kč)
5	Běžné výdaje	7 666 000	7 666 000
	z toho:		
5011	Platy zaměstnanců	550 000	550 000
5021	Ostatní osobní výdaje	241 000	241 000
5023	Odměny členů zastupitelstva	720 000	720 000
5031	Sociální pojištění	278 000	278 000
5032	Zdravotní pojištění	137 000	137 000
5038	Povinné úrazové pojištění zákonné	4 000	4 000
5132	Ochranné pomůcky	2 000	2 000
Třída	Druh příjmů	Návrh rozpočtu (Kč)	Plnění rozpočtu (Kč)
5136	Knihy, předplatné, tisk	11 000	11 000
5137	DHM	265 000	265 000
5139	Nákup materiálu	204 000	204 000
5141	Úroky z úvěru na kanalizaci	300 000	300 000
5151	Studená voda	15 000	15 000
5153	Elektrická energie	407 000	407 000
5156	Pohonné hmoty a maziva	74 000	74 000
5161	Služby pošt, známky	6 000	6 000
5162	Služby telekomunikací a radiokomunikací	65 000	65 000
5163	Finanční operace a pojištění	109 000	109 000
5164	Nájemné	29 000	29 000
5166	Konzultační, poradenské a právní služby	10 000	10 000
5167	Služby, školení a vzdělávání	7 000	7 000
5168	Služby zpracování dat	70 000	70 000
5169	Nákup ostatních služeb	1 571 000	1 571 000
5171	Opravy a udržování	835 000	865 000
5173	Cestovné	7 000	7 000
5175	Pohoštění	18 000	18 000

5192	Neinvestiční příspěvky	14 000	14 000
5193	Výdaje na dopravní územní obslužnost	45 000	45 000
5194	Věcné dary	24 000	24 000
5222	Neinvestiční transfery občanským sdružením	106 000	106 000
5229	Ostatní neinvest. transfery neziskových organizací	6 000	6 000
5321	Neinvestiční transfery obcím	10 000	10 000
5329	Ostatní neinv. transfery	18 000	18 000
5331	Neinvestiční příspěvky	1 100 000	1 100 000
5361	Nákup kolků	3 000	3 000
5362	Platby daní a poplatků státnímu rozpočtu	406 000	406 000
6	Kapitálové výdaje	3 500 000	3 500 000
	z toho:		
6121	Stavby	3 300 000	3 300 000
6130	Pozemky	200 000	200 000
Třída	Druh příjmů	Návrh rozpočtu (Kč)	Plnění rozpočtu (Kč)
	Výdaje celkem	11 166 000	11 196 000
8	Financující operace	- 764 000	- 764 000
	z toho:		
8124	Splátky úvěru	- 764 000	- 764 000
	Financování celkem	- 764 000	- 764 000

Zdroj: www.obecpostrekov.cz, vlastní zpracování

Zdroj: Domažlický deník

11.3 Přehled kandidátů politických stran a hnutí s volebními programy v roce 2014

11.3.1 Česká strana sociálně demokratická

Kandidáti:

- 1) Bc. Petr Anderle, 44 let, státní zaměstnanec, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 2) František Friš, 61 let, státní zaměstnanec, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 3) Mgr. Andrea Langová, 53 let, ředitelka ZŠ, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 4) Ing. Mgr. Jiřina Holoubková, 57 let, OSVČ, Mlýnec, členka ČSSD
- 5) Bc. Miloslava Vavříková, 45 let, admin. pracovnice, Postřekov, bez polit. příslušnosti
- 6) Martin Váchal, 42 let, vedoucí ZD Postřekov, bez politické příslušnosti
- 7) Jiří Knopf, 46 let, hlavní strojník SDH Postřekov, Mlýnec, bez politické příslušnosti
- 8) Josef Váchal, 27 let, traktorista, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 9) Miroslav Blaščák, 53 let, tesař, Postřekov, bez politické příslušnosti

10) Libor Královec, 50 let, zaměstnanec, Mlýnec, bez politické příslušnosti

11) Václav Váchal, 50 let, zaměstnanec, Postřekov, bez politické příslušnosti

Volební program:

1) Hospodaření a finance

- vyrovnané hospodaření obce, odpovědné zapojení se do sestavování rozpočtů obce a finančního výhledu obce na období 2014 – 2018,
- získání finanční dotace z MF ČR na rekonstrukci ZŠ v maximální výši,
- využívání vyhlášených dotačních programů,

2) Bytová výstavba

- pokračování v přípravě stavebních parcel pro výstavbu rodinných domů v lokalitě „Pod tratí“ a „Mlýnec“,

3) Školství, sport a kultura

- kompletní rekonstrukce ZŠ dle projektové dokumentace a stavebního povolení,
- přímá podpora zájmových spolků a občanských sdružení a s tím související podpora tradičních společenských, kulturních a sportovních akcí,
- vybudování pěší, cyklistické a in-line trasy směrem na Nový Kramolín (obnovení původní kapličky cesty) a úprava okolí kapličky,

4) Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň a životní prostředí

- dokončení povrchů místních komunikací a chodníků,
- revitalizace zeleně v obci, tj. doplnění stávajících stromořadí zeleně,
- vyčištění a úprava Mlýneckého potoka ve spolupráci s Lesy ČR,
- eliminace černých skládek a nepořádku v okolí kontejnerů na separovaný odpad, instalace odpadkových košů se sáčky na psí exkrementy,
- zlepšení čistoty ovzduší formou informování o tzv. kotlíkových dotací a podpora při jejich získávání pro občany obce.

11.3.2 Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová

Kandidáti:

1) Vlastimil Hroník, 50 let, tesař, Postřekov, bez politické příslušnosti

2) Ing. Jiří Královec, 29 let, technik, Postřekov, bez politické příslušnosti

- 3) Bc. Martin Řezníček, 25 let, student, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 4) Ondřej Steinbach, 55 let, mechanik, technik, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 5) Jaroslava Krutinová, 59 let, pracovnice pošty, Postřekov, členka KDU-ČSL
- 6) Karel Krutina, 59 let, prodejce, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 7) Ludmila Vachulková, 65 let, důchodce, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 8) Marie Kopecká, 73 let, důchodce, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 9) Helena Bílková, 76 let, důchodce, Postřekov, členka KDU-ČSL
- 10) Václav Buršík, 65 let, důchodce, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 11) Jan Krutina, 59 let, truhlář, Postřekov, bez politické příslušnosti

Volební program:

- zvolení zástupce budou pracovat v zájmu všech občanů obce,
- budou trvat na pravidelném vydávání zpravodaje, aby všichni občané byli seznámeni s prací zastupitelů, co se v obci děje a jaké akce jsou připraveny,
- aby starosta i úřednice na obecním úřadě byli přístupní v úřední i neúřední dny a aby nebylo opomíjeno hygienické a kulturní prostředí obecního úřadu,
- zorganizovat sraz rodáků Postřekova,
- dokončení výstavby a úpravy chodníků, rekonstrukce “panelů“ v horní části obce,
- odborný zásah na zeleň v obci (stromy) a pravidelná údržba,
- v druhé části kaple obnovit malbu v lunetě,
- realizace rekonstrukce budovy školy – využití dotace z fondů EU,
- podporování akcí pro seniory (zájezdy na výstavy apod.),
- přizpůsobit provozní dobu v MŠ potřebám rodičů,
- informovat veřejnost o hospodaření v obecních lesích, MŠ a ZŠ,
- udržovat vyrovnaný rozpočet obce,

11.3.3 Sdružení nezávislých občanů Postřekova

Kandidáti:

- 1) Ing. Jan Kreuz, 37 let, systémový inženýr, Mlýnec, bez politické příslušnosti
- 2) Jaromír Steinberger, 41 let, celní deklarant, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 3) Ing. Dagmar Nečasová, 29 let, mzdová účetní, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 4) Ing. Stanislava Krulíková, 36 let, Mlýnec, bez politické příslušnosti

- 5) Petr Polák, 49 let, strojní mechanik, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 6) Ing. Naďa Mířková, 29 let, stavební referent, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 7) Jan Královec DiS., 36 let, řidič autobusu, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 8) Dana Vogeltanzová, 52 let, asistentka, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 9) Mgr. Jana Gibfriedová, 44 let, učitelka, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 10) Markéta Hrubá DiS., 29 let, prodejce – specialistka, Postřekov, bez polit. příslušnosti
- 11) Jiří Macháček, 56 let, podnikatel, Mlýnec, bez politické příslušnosti

Volební program:

- 1) Komunikace s občany
  - včasná a otevřená informovanost všech občanů o záměrech obce,
  - diskuze s občany,
  - využití moderních komunikačních prostředků – webové stránky, facebook,
  - pravidelné úřední hodiny, dostupnost i mimo úřední hodiny,
- 2) Hospodaření a investice
  - správcovství vodovodu a kanalizace,
  - hospodaření s energiemi,
  - využití obecních prostor/budov,
  - čerpání dotací/grantů,
  - způsoby financování spolků v obci,
  - reorganizace práce a řešení počtu pracovníků obecního úřadu,
- 3) Doprava a bezpečnost
  - parkování na silnicích/chodnicích, dodržování parkovacích zón,
  - dokončení chodníků a zpevněných komunikací,
- 4) Kultura, školství a sport
  - zlepšení služeb MŠ a ZŠ, zefektivnění jejich provozování,
  - obecní sál,
  - programy pro seniory,
  - cyklostezka,
- 5) Životní prostředí
  - údržba zeleně,
  - klidové a odpočinkové zóny v obci,
  - úprava potoku v Mlýnci,

- reorganizace odpadového hospodářství.

11.3.4 Komunistická strana Čech a Moravy

Kandidáti:

- 1) Hana Váchalová, 48 let, asistentka, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 2) Jiří Královec, 52 let, nástrojař, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 3) Jiří Böhm, 34 let, krupiór, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 4) Petr Váchal, 21 let, technik, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 5) Radmil Holub, 31 let, stavební technik, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 6) Josef Böhm, 57 let, elektromechanik, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 7) Michaela Kohoutová, 41 let, montážní dělnice, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 8) Jiří Stoklasa, 61 let, důchodce, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 9) Marie Wolfová, 73 let, důchodkyně, Postřekov, členka KSČM
- 10) PhDr. Anna Kuželková, 71 let, důchodkyně, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 11) Peter Zemko, 76 let, důchodce, Postřekov, člen KSČM

Volební program:

- řešení zpřehlednění výjezdu z vedlejších komunikací na hlavní komunikaci,
- pomáhat sociálně potřebným rodinám s dětmi a seniorům,
- pravidelně konat oslavu MDŽ,
- zlepšení informovanosti tím, že úplný zápis z jednání zastupitelstva bude na webu Postřekova,
- rozvoj společenského, kulturního a sportovního života, podporovat organizace, které mají tyto oblasti ve své činnosti,
- vrátit se (v případě vyřešení majetkových otázek) k vybudování víceúčelového sportovního zařízení u ZŠ,
- podporovat opatření zastupitelstva i úřadu obce vedoucí ke zvýšení bezpečnosti v Postřekově,
- upřednostňovat společnou týmovou práci zastupitelů při řešení problémů,
- kompletní rekonstrukce ZŠ dle projektové dokumentace a stavebního povolení,
- dokončení povrchů místních komunikací a chodníků.

11.3.5 Demokratická strana zelených a nezávislí kandidáti – sdružení DSZ a NK

Kandidáti:

- 1) Jan Röhrich, 60 let, řidič ČSAD, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 2) Alexandr Pareský, 29 let, svářeč, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 3) Bc. David Steinberger, 23 let, student - programátor, Postřekov, bez polit. příslušnosti
- 4) Bc. Jiří Steinberger, 27 let, projektant, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 5) Štěpán Holoubek, 23 let, student, Mlýnec, bez politické příslušnosti
- 6) Martina Kopecká, 47 let, zaměstnanec ZŠ, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 7) Václav Anderle, 27 let, student, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 8) Pavel Vaněk, 28 let, svářeč, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 9) Josef Psutka, 27 let, podnikatel, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 10) Vladislav Pareský, 29 let, dělník, Postřekov, bez politické příslušnosti
- 11) Jiří Frei, 20 let, skladník, Postřekov, bez politické příslušnosti

Volební program:

- péče o zeleň v obci,
- klidové a odpočinkové zóny v obci,
- dokončení povrchů místních komunikací a chodníků,
- efektivnější čerpání z Evropských fondů,
- zvýšit počet společenských akcí pro seniory,
- podpora zvýšení počtu akcí pořádaných pro děti a mládež,
- světelná signalizace na železničním přejezdu,
- výstavba bytů nebo nízkoenergetických domů pro občany,
- větší podpora spolků působících v obci,
- nové vybavení knihovny,
- snížení kriminality v obci,
- větší podpora kulturních akcí: Masopust, sv. Jakubská pouť,
- podpora veřejně prospěšných prací,
- užší spolupráce v rámci spolku Chodská liga.